

Regeringens proposition

2011/12:31

Ändring av viss länsstyrelseverksamhet

Prop.
2011/12:31

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 10 november 2011

Fredrik Reinfeldt

Stefan Attefall
(Socialdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen redovisar regeringen sin bedömning att viss länsstyrelseverksamhet bör koncentreras till ett mindre antal länsstyrelser i syfte att åstadkomma en högre effektivitet och en mer rationell användning av resurser, såväl ekonomiska som personella. Ett ytterligare syfte är att säkerställa en väl fungerande rättssäkerhet. De verksamheter som föreslås koncentreras finns inom följande ärendegrupper: medborgarskap, överförmyndare, begravningsfrågor, pantlåneverksamhet, bilskrotning, ensamrätt till sjunket gods, lönegaranti, deponerade medel, Allmänna arvsfonden, häradsallmänningar, bevakningsföretag, lotterier och bitillsyn.

Avsikten är att berörda uppgifter ska koncentreras till länsstyrelserna i Stockholms, Östergötlands, Skåne, Västra Götalands, Dalarnas, Västernorrlands och Norrbottens län. Detta kommer att åstadkommas genom att regeringen i förordning meddelar föreskrifter om vilka länsstyrelser som är behöriga. Förändringarna innebär att bestämmelser om vilka länsstyrelser som ska ansvara för frågorna, som i vissa fall regleras i lag, i stället kommer att regleras på förordningsnivå. För att så ska kunna ske krävs vissa lagändringar. I propositionen lägger regeringen fram förslag till sådana ändringar. De verksamheter som föreslås koncentreras är av ringa omfattning och rör knappt 1,2 procent av det totala antalet anställda vid länsstyrelserna.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2012.

1	Förslag till riksdagsbeslut	4
2	Lagtext	5
2.1	Förslag till lag om ändring i lagen (1927:56) om nedsättning av pengar hos myndighet	5
2.2	Förslag till lag om ändring i föräldrabalken	6
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (1952:166) om häradssällmänningar	7
2.4	Förslag till lag om ändring i lagen (1974:191) om bevakningsföretag	8
2.5	Förslag till lag om ändring i bisjukdomslagen (1974:211)	10
2.6	Förslag till lag om ändring i lagen (1984:983) om ensamrätt till bärgning	11
2.7	Förslag till lag om ändring i begravningslagen (1990:1144)	12
2.8	Förslag till lag om ändring i lönegarantilagen (1992:497)	13
2.9	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:243) om Allmänna arvsfonden	15
2.10	Förslag till lag om ändring i lotterilagen (1994:1000)	16
2.11	Förslag till lag om ändring i pantbankslagen (1995:1000)	17
2.12	Förslag till lag om ändring i lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap	19
2.13	Förslag till lag om ändring i lagen (2007:162) om bilskrottningsfonden	20
3	Ärendet och dess beredning	21
4	Bakgrund	22
4.1	Länsstyrelsernas uppdrag	22
4.2	Koncentration av länsstyrelsernas kärnverksamhet i dag	23
4.2.1	Tidigare ställningstaganden i fråga om koncentration	23
4.2.2	Utredningar om koncentration	24
4.2.3	Koncentrerad verksamhet	26
4.2.4	Skäl för befintlig koncentration	26
5	Koncentration av viss länsstyrelseverksamhet	28
5.1	Syftet med koncentration av viss länsstyrelse- verksamhet	28
5.2	Kriterier för koncentration	28
5.3	Analys av verksamheter utifrån kriterierna för koncentration	31
5.3.1	Medborgarskap	31
5.3.2	Överförmyndare	32
5.3.3	Begravningsfrågor	33
5.3.4	Pantlåneverksamhet	33

5.3.5	Bilskrotning	34	Prop. 2011/12:31
5.3.6	Ensamrätt till sjunket gods	35	
5.3.7	Aktiebolag, ekonomiska föreningar, bostadsrättsföreningar och kooperativa hyresrättsföreningar	35	
5.3.8	Lönegaranti	36	
5.3.9	Deponerade medel	36	
5.3.10	Allmänna arvsfonden	37	
5.3.11	Åborätt och häradsallmänningar	37	
5.3.12	Allmän kameraövervakning	38	
5.3.13	Bevakningsföretag	39	
5.3.14	Lotterier, bingo m.m.	39	
5.3.15	Mineral- och torvfyndigheter	40	
5.3.16	Bitillsyn	40	
5.3.17	Alkohol- och tobaksärenden	41	
5.4	Verksamheter som bör koncentreras	42	
5.5	Ikraftträdande	48	
6	Konsekvenser	49	
Bilaga 1 Sammanfattning av departementspromemorian Koncentration av länsstyrelseverksamhet (Ds 2007:28)		53	
Bilaga 2 Lagförslag i departementspromemorian Koncentration av länsstyrelseverksamhet (Ds 2007:28)		58	
Bilaga 3 Förteckning över remissinstanserna		88	
Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 10 november 2011.		89	

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (1927:56) om nedsättning av pengar hos myndighet,

2. lag om ändring i föräldrabalken,

3. lag om ändring i lagen (1952:166) om häradsallmänningar,

4. lag om ändring i lagen (1974:191) om bevakningsföretag,

5. lag om ändring i bisjukdomslagen (1974:211),

6. lag om ändring i lagen (1984:983) om ensamrätt till bärgning,

7. lag om ändring i begravningslagen (1990:1144),

8. lag om ändring i lönegarantilagen (1992:497),

9. lag om ändring i lagen (1994:243) om Allmänna arvsfonden,

10. lag om ändring i lotterilagen (1994:1000),

11. lag om ändring i pantbankslagen (1995:1000),

12. lag om ändring i lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap,

13. lag om ändring i lagen (2007:162) om bilskrotningsskatten.

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1927:56) om nedsättning av pengar hos myndighet

Härigenom föreskrivs att 9 a § lagen (1927:56) om nedsättning av pengar hos myndighet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 a §¹

Ett beslut av länsstyrelsen får överklagas till tingsrätten på den ort där länsstyrelsen finns. Vid överklagande gäller lagen (1996:242) om domstolsärenden.

Regeringen meddelar föreskrifter om vilka länsstyrelser som ansvarar för uppgifter enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2012.

¹ Senaste lydelse 1996:250.

Härigenom föreskrivs att det i föräldrabalken ska införas en ny paragraf, 19 kap. 18 §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

19 kap.

18 §

Regeringen meddelar föreskrifter om vilka länsstyrelser som ansvarar för uppgifter enligt detta kapitel.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2012.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1952:166) om
häradssällmännningar

Prop. 2011/12:31

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1952:166) om häradssällmännningar ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Med häradssällmännning förstås i denna lag av ålder bestående häradssällmännning.

Med länsstyrelse avses i denna lag länsstyrelsen i det län där allmännings styrelse har sitt säte.

Regeringen meddelar föreskrifter om vilka länsstyrelser som ansvarar för uppgifter enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2012.

¹ Senaste lydelse 2000:230.

Härigenom föreskrivs att 5, 6, 8 och 13 b §§ lagen (1974:191) om bevakningsföretag ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §¹

Frågor om auktorisation prövas av länsstyrelsen *i det län där företagets ledning har sitt säte. Om företagets ledning har sitt säte utanför Sverige, prövas frågan av Länsstyrelsen i Stockholms län.*

Frågor om auktorisation prövas av länsstyrelsen.

Länsstyrelsen ska inhämta Rikspolisstyrelsens yttrande innan auktorisation beviljas.

Regeringen meddelar föreskrifter om vilka länsstyrelser som ansvarar för uppgifter enligt denna lag.

6 §²

Prövning som avses i 4 § görs *beträffande personalen hos ett auktoriserat bevakningsföretag av länsstyrelsen i det län där den som prövningen gäller avses huvudsakligen komma att tjänstgöra. I fråga om föreståndaren för verksamheten samt ledamöter och suppleanter i företagets styrelse görs prövningen av den länsstyrelse som utövar tillsyn över företaget.*

Prövning som avses i 4 § görs av länsstyrelsen.

Godkännande enligt 4 § får begränsas till viss tid, *när särskilda skäl föreligger.*

Ett godkännande enligt 4 § får begränsas till viss tid, om det finns särskilda skäl.

Frågor om godkännande enligt 4 a § prövas av *Länsstyrelsen i Stockholms län.*

Frågor om godkännande enligt 4 a § prövas av *länsstyrelsen.*

8 §³

Tillsyn över auktoriserade bevaknings- och utbildningsföretag utövas av länsstyrelsen *i det län där företagets ledning har sitt säte*

Tillsyn över auktoriserade bevaknings- och utbildningsföretag utövas av länsstyrelsen. Andra myndigheter ska på begäran lämna

¹ Senaste lydelse 2009:311.

² Senaste lydelse 2009:311.

³ Senaste lydelse 2009:311.

eller, om företagens ledning har sitt säte utanför Sverige, av Länsstyrelsen i Stockholms län. Andra myndigheter ska på begäran lämna länsstyrelsen den hjälp som be- hövs för tillsynen.

Vid tillsynen ska länsstyrelsen särskilt kontrollera att de villkor för auktorisation som anges i 3 § fortfarande är uppfyllda.

13 b §⁴

I fråga om verksamhet som avses i 3 b och 4 a §§ gäller att *Länsstyrelsen i Stockholms län*, om den bedömer att det finns grund för återkallelse av auktorisation eller godkännande enligt 13 och 13 a §§, får förklara att personen i fråga inte längre har auktorisation respektive är godkänd.

I övrigt gäller bestämmelserna i 13 och 13 a §§ i tillämpliga delar för sådan verksamhet.

I fråga om verksamhet som avses i 3 b och 4 a §§ gäller att *länsstyrelsen*, om den bedömer att det finns grund för återkallelse av auktorisation eller godkännande enligt 13 och 13 a §§, får förklara att personen i fråga inte längre har auktorisation respektive är godkänd.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2012.

⁴ Senaste lydelse 2009:311.

Härigenom föreskrivs att det i bisjukdomslagen (1974:211) ska införas en ny paragraf, 3 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 a §

Regeringen meddelar föreskrifter om vilka länsstyrelser som ansvarar för uppgifter enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2012.

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (1984:983) om ensamrätt till bärgning ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

Ansökan om ensamrätt till bärgning prövas av länsstyrelsen *i det län där godset finns.*

Ansökan om ensamrätt till bärgning prövas av länsstyrelsen. Har flera ansökningar gjorts rörande samma område, *skall* länsstyrelsen pröva vilken av sökandena som från allmän synpunkt bör ha företräde.

Ansökan om ensamrätt till bärgning prövas av länsstyrelsen.

Ansökan om ensamrätt till bärgning prövas av länsstyrelsen. Har flera ansökningar gjorts rörande samma område, *ska* länsstyrelsen pröva vilken av sökandena som från allmän synpunkt bör ha företräde.

Regeringen meddelar föreskrifter om vilka länsstyrelser som ansvarar för uppgifter enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2012.

Härigenom föreskrivs i fråga om begravningslagen (1990:1144)
dels att 2 kap. 6 § ska ha följande lydelse,
dels att rubriken till 1 kap. ska lyda "Inledande bestämmelser",
dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 1 kap. 2 §, av följande
lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

2 §

Regeringen meddelar föreskrifter om vilka länsstyrelser som ansvarar för uppgifter enligt denna lag.

2 kap.

6 §

Enskilda begravningsplatser får anordnas och hållas bara av trossamfund eller stiftelser som har fått tillstånd till det.

Frågor om tillstånd prövas av länsstyrelsen i det län där begravningsplatsen är eller avses bli anordnad.   Frågor om tillstånd prövas av länsstyrelsen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2012.

Härigenom föreskrivs i fråga om lönegarantilagen (1992:497) dels att 11, 17 och 22 §§ ska ha följande lydelse, dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 6 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 a §

Regeringen meddelar föreskrifter om vilka länsstyrelser som ansvarar för uppgifter enligt denna lag.

11 §

Om bevakning förekommer i konkursen, *skall* förvaltaren snarast underrätta *den länsstyrelse som avses i 22 §* om sådana fordringar som omfattas av garantin och som enligt förvaltarens bedömning är klara.

Underrättelse om övriga fordringar som omfattas av garantin *skall* lämnas utan dröjsmål sedan fordringarna har blivit utdelningsgilla.

Om bevakning förekommer i konkursen, *ska* förvaltaren snarast underrätta *länsstyrelsen* om sådana fordringar som omfattas av garantin och som enligt förvaltarens bedömning är klara.

Underrättelse om övriga fordringar som omfattas av garantin *ska* lämnas utan dröjsmål sedan fordringarna har blivit utdelningsgilla.

17 §¹

Om förvaltaren eller rekonstruktören finner att fordran *skall* betalas enligt garantin, *skall* han eller hon samma dag som beslutet meddelas sända en underrättelse om beslutets innehåll till *den länsstyrelse som avses i 22 §*.

Om förvaltaren eller rekonstruktören finner att fordran *ska* betalas enligt garantin, *ska* han eller hon samma dag som beslutet meddelas sända en underrättelse om beslutets innehåll till *länsstyrelsen*.

¹ Senaste lydelse 2005:273.

Garantibelopp betalas av länsstyrelsen i det län dit den tingsrätt som handlägger konkursärendet eller ärendet om företagsrekonstruktion hör. I de fall som avses i 21 § betalas garantibeloppet av länsstyrelsen i det län där arbetstagaren vistas.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2012.

² Senaste lydelse 2005:273.

Härigenom föreskrivs att 27 § lagen (1994:243) om Allmänna arvsfonden ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

27 §

Den som vill att ett arv eller ett försäkringsbelopp som har tillfallit fonden *skall* avstås helt eller delvis, *skall* ansöka om detta hos Kammarkollegiet. Kammarkollegiet får uppdra åt länsstyrelsen *i det län, där den avlidne senast har haft sitt hemvist*, att utreda frågan.

Om Kammarkollegiet inte får besluta i ärendet *skall* kollegiet överlämna handlingarna med eget yttrande till regeringen.

En ansökan om arvsavstående *skall* göras senast tre år efter dödsfallet eller efter det att arvet genom preskription har tillfallit fonden.

Om en ansökan har kommit in för sent *skall* den avvisas.

Den som vill att ett arv eller ett försäkringsbelopp som har tillfallit fonden *ska* avstås helt eller delvis, *ska* ansöka om detta hos Kammarkollegiet. Kammarkollegiet får uppdra åt länsstyrelsen att utreda frågan.

Om Kammarkollegiet inte får besluta i ärendet, *ska* kollegiet överlämna handlingarna med eget yttrande till regeringen.

En ansökan om arvsavstående *ska* göras senast tre år efter dödsfallet eller efter det att arvet genom preskription har tillfallit fonden.

Om en ansökan har kommit in för sent *ska* den avvisas.

Regeringen meddelar föreskrifter om vilka länsstyrelser som ansvarar för uppgifter enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2012.

Häri genom föreskrivs att 6, 40 och 42 §§ lotterilagen (1994:1000) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §¹

Med *automatspel* avses i denna lag spel på mekaniska eller elektroniska spelautomater.

I denna lag avses med

1. *varuspelsautomat*: en spelautomat som betalar ut vinst i form av varor och där vinstmöjligheterna helt eller delvis beror på slumpen,

2. *penningautomat*: en spelautomat som betalar ut vinst i form av pengar och där vinstmöjligheterna huvudsakligen beror på slumpen,

3. *värdeautomat*: en spelautomat som betalar ut vinst bara i form av värdebevis, spelpolletter eller liknande och där vinstmöjligheterna huvudsakligen beror på *slumpen*,

3. *värdeautomat*: en spelautomat som betalar ut vinst bara i form av värdebevis, spelpolletter eller liknande och där vinstmöjligheterna huvudsakligen beror på *slumpen*.

40 §

Länsstyrelsen prövar frågor om tillstånd enligt 16 §, när lotteriet *skall* bedrivas i flera kommuner inom ett län.

Länsstyrelsen prövar frågor om tillstånd enligt 16 §, när lotteriet *ska* bedrivas i flera kommuner inom ett län.

Regeringen meddelar föreskrifter om vilka länsstyrelser som ansvarar för tillståndsprövningen enligt första stycket.

42 §²

Länsstyrelsen i det län där ett *bingospel skall* bedrivas prövar frågor om tillstånd enligt 22 §. Om bingospelet *skall* bedrivas i flera län eller om 22 § tredje stycket *skall* tillämpas prövas dock frågan om tillstånd av Lotteriinspektionen.

Länsstyrelsen prövar frågor om tillstånd enligt 22 §. Om bingospelet *ska* bedrivas i flera län eller om 22 § tredje stycket *ska* tillämpas prövas dock frågan om tillstånd av Lotteriinspektionen.

Regeringen meddelar föreskrifter om vilka länsstyrelser som ansvarar för tillståndsprövningen enligt första stycket.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2012.

¹ Senaste lydelse 2009:1090.

² Senaste lydelse 2007:635.

Härigenom föreskrivs i fråga om pantbankslagen (1995:1000) dels att 5, 23 och 24 §§ ska ha följande lydelse, dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 2 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 a §

Regeringen meddelar föreskrifter om vilka länsstyrelser som ansvarar för uppgifter enligt denna lag.

5 §

Frågan om tillstånd prövas av länsstyrelsen i det län där verksamheten skall bedrivas. Skall verksamheten bedrivas i flera län, prövas frågan av länsstyrelsen i det län där företagets svenska huvudkontor är beläget.

Innan en pantbank öppnar ett nytt kontor, skall anmälan göras till den länsstyrelse som beviljat tillståndet. Öppnas kontoret i ett annat län, skall anmälan göras även till länsstyrelsen i det länet.

Frågan om tillstånd prövas av länsstyrelsen.

Innan en pantbank öppnar ett nytt kontor, ska anmälan göras till länsstyrelsen.

23 §

Ett direkt eller indirekt förvärv av aktier i en pantbank, som medför att förvärvaren innehar mer än tio procent av kapitalet eller rösterna eller som annars möjliggör ett väsentligt inflytande över ledningen av företaget, får ske bara efter tillstånd av den länsstyrelse som avses i 5 § första stycket.

Tillstånd skall lämnas, om det inte kan antas att förvärvet kommer att motverka en sund utveckling av företagets verksamhet.

Ett direkt eller indirekt förvärv av aktier i en pantbank, som medför att förvärvaren innehar mer än tio procent av kapitalet eller rösterna eller som annars möjliggör ett väsentligt inflytande över ledningen av företaget, får ske bara efter tillstånd av länsstyrelsen.

Tillstånd ska lämnas, om det inte kan antas att förvärvet kommer att motverka en sund utveckling av företagets verksamhet.

24 §

En pantbank står under tillsyn av länsstyrelsen.

Driver pantbanken verksamhet i flera län, är länsstyrelsen i det län där företagets svenska huvudkon-

tor är beläget huvudansvarig för tillsynen. Den lokala tillsynen i de övriga län där företaget bedriver verksamhet utövas med biträde av länsstyrelserna i dessa län.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2012.

Härigenom föreskrivs att 22 § lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

22 §¹

Migrationsverket prövar ärenden enligt denna lag, om inte annat framgår av andra stycket.

Anmälningar enligt 7–9, 18 eller 19 § som gäller en medborgare i Danmark, Finland, Island eller Norge prövas av länsstyrelsen *i det län där den som anmälan gäller är folkbokförd.*

Anmälningar enligt 7, 8, 9, 18 eller 19 § som gäller en medborgare i Danmark, Finland, Island eller Norge prövas av länsstyrelsen.

Regeringen meddelar föreskrifter om vilka länsstyrelser som ansvarar för uppgifterna enligt andra stycket.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2012.

¹ Senaste lydelse 2005:722.

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (2007:162) om bilskrotningsfonden ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §¹

Frågor om skrotningsersättning prövas av Transportstyrelsen. Transportstyrelsens beslut får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätt.

Frågor om skrotningsbidrag prövas av länsstyrelsen. Länsstyrelsens beslut får överklagas till Naturvårdsverket. Naturvårdsverkets beslut får inte överklagas.

Regeringen meddelar föreskrifter om vilka länsstyrelser som ansvarar för uppgifterna enligt andra stycket.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2012.

¹ Senaste lydelse 2008:1386.

Den 25 januari 2007 beslutade regeringen att tillkalla en utredare för att närmare analysera koncentration och samordning av länsstyrelsernas kärnverksamhet. I uppdraget ingick att lämna förslag på verksamheter som skulle kunna koncentreras till en eller flera länsstyrelser. Utredaren överlämnade i augusti 2007 departementspromemorian Koncentration av länsstyrelseverksamhet (Ds 2007:28).

I promemorian föreslogs en koncentration av länsstyrelsernas verksamhet inom ärendegrupperna medborgarskap, överförmyndare, begravningsfrågor, pantlåneverksamhet, frågor enligt aktiebolagslagen, lagen om ekonomiska föreningar m.fl., bilskrotning, ensamrätt till sjunket gods, stiftelser, lönegaranti, deponerade medel, Allmänna arvsfonden, åborätt och häradsallmänningar, allmän kameraövervakning, bevakningsföretag, lotterier, bingo m.m., stöd till boende, mineral- och torvfyndigheter, transport av avfall och farligt avfall, bitillsyn, alkohol- och tobaksärenden, yrkesmässig trafik och körkortsärenden.

En sammanfattning av promemorian finns i *bilaga 1* och de lagförslag som lämnas i promemorian finns i *bilaga 2*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. Remissyttrandena finns tillgängliga i Socialdepartementet (dnr Fi2007/604).

I propositionen Offentlig förvaltning för demokrati, delaktighet och tillväxt redovisade regeringen som sin bedömning att vissa verksamheter vid länsstyrelserna bör koncentreras till ett bestämt antal färre länsstyrelser i enlighet med de förslag som lämnas i promemorian (prop. 2009/10:175 s. 80 ff.).

Viss del av koncentrationen har redan genomförts enligt förslagen i promemorian. Den 1 januari 2010 trädde ändringar i bl.a. stiftelselagen (1994:1220) och stiftelseförordningen (1995:1280) i kraft. Ändringarna syftar till att få till stånd en mer effektiv och enhetlig tillsyn över stiftelser (prop. 2008/09:84, bet. 2008/09:CU17, rskr. 2008/09:185). Ändringarna i stiftelseförordningen innebär att länsstyrelserna i Stockholms, Östergötlands, Skåne, Västra Götalands, Dalarnas, Västernorrlands och Norrbottens län pekas ut som tillsynsmyndigheter. Samtidigt genomfördes förändringar på körkorts- och yrkestrafikområdet som bl.a. innebär att länsstyrelsernas tidigare uppgifter har förts över till den nya myndigheten Transportstyrelsen (prop. 2009/10:20, bet. 2009/10:TU6, rskr. 2009/10:85). Även i denna del har förslagen i promemorian således numera blivit inaktuella.

I denna proposition föreslår regeringen de lagändringar som behövs för att kunna genomföra koncentration av länsstyrelseverksamhet i enlighet med merparten av de förslag som lämnades i promemorian. I vissa fall har utredaren inte lagt fram konkreta lagförslag eller förslag till alla nödvändiga författningsändringar för att förslaget om koncentration ska kunna genomföras på ett konsekvent och sammanhängande sätt. Avvikelsena från beredningsunderlaget rör smärre kompletteringar och är att anse som följdändringar av mer teknisk karaktär. I vissa fall regleras i lag vilka länsstyrelser som ska pröva frågor antingen genom att ange kriterier för val av länsstyrelse eller genom att ange en viss länsstyrelse.

Förändringarna som förslaget medför innebär att sådana bestämmelser i lag tas bort och i stället regleras på förordningsnivå. De hinder som i en del fall finns mot att regeringen i förordning koncentrerar uppgifter till vissa länsstyrelser tas bort.

Lagrådet

De aktuella lagförslagen innebär att formuleringar av typen ”den länsstyrelse som” byts ut mot ”länsstyrelsen” samt att bestämmelser som begränsar redan befintliga hänvisningar till ”länsstyrelsen” tas bort. Vidare har det i de olika lagarna förts in en bestämmelse som upplyser om att det i förordning kommer att anges vilka länsstyrelser som ansvarar för uppgifter enligt lagen. Ändringar av språklig och redaktionell karaktär har även gjorts i lagen (1974:191) om bevakningsföretag, bisjukdomslagen (1974:211), lotterilagen (1994:1000) och lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap. Regeringen gör bedömningen att ändringarna författningstekniskt och även i övrigt är av sådan beskaffenhet att Lagrådets hörande skulle sakna betydelse.

4 Bakgrund

4.1 Länsstyrelsernas uppdrag

Länsstyrelserna ansvarar, enligt förordningen (2007:825) med länsstyrelseinstruktion, för den statliga förvaltningen i länen, i den utsträckning någon annan myndighet inte har ansvaret för särskilda förvaltningsuppgifter. Länsstyrelsernas generella uppdrag är att

- verka för att nationella mål får genomslag i länet,
- samordna olika samhällsintressen inom länsstyrelsens ansvarsområde,
- främja länets utveckling och noga följa länets tillstånd samt underrätta regeringen om vad som händer där, samt att
- samråda med andra statliga myndigheter i och utanför länet.

Av instruktionen framgår att länsstyrelserna utifrån ett statligt helhetsperspektiv ska arbeta sektorsövergripande och inom myndighetens ansvarsområde samordna olika samhällsintressen och statliga myndigheters insatser. Länsstyrelserna har bl.a. uppgifter i fråga om livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor, regional tillväxt, infrastrukturplanering, hållbar samhällsplanering och boende, energi och klimat, kulturmiljö, skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar, naturvård samt miljö och hälsoskydd, lantbruk och landsbygd, fiske, folkhälsa, jämställdhet och integration.

Länsstyrelserna i de fyra län där det varken finns kommunala samverkansorgan eller som berörs av lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län, driver och samordnar det regionala tillväxtarbetet i länen.

Länsstyrelserna har således mycket varierande uppgifter i ett omfattande verksamhetsfält. Uppgifterna finns inom 15 olika utgiftsområden och regleras i ca 500 lagar och förordningar. Inom de olika verksamheterna har länsstyrelserna varierande funktioner. De utövar bl.a. tillsyn, beviljar

tillstånd, prövar ansökningar och överklaganden, beslutar om bidrag, lämnar information, ägnar sig åt samordning och främjande etc.

Den totala omsättningen för länsstyrelsernas verksamhet är ca 4,4 miljarder kronor. Den finansieras till ca 50 procent från länsstyrelsernas förvaltningsanslag. Omkring 39 procent av finansieringen sker genom bidrag från andra myndigheters anslag och från EU och återstoden genom avgifter och övriga ersättningar.

Länsstyrelserna har sammanlagt omkring 4 500 årsarbetskrafter, varav ca 660 hos den största länsstyrelsen (Västra Götalands län) och ca 107 hos den minsta (Blekinge län).

4.2 Koncentration av länsstyrelsernas kärnverksamhet i dag

4.2.1 Tidigare ställningstaganden i fråga om koncentration

Regeringen har i olika sammanhang de senaste tio åren uttalat att samordningen mellan länsstyrelserna bör öka och att möjligheten att koncentrera viss verksamhet bör undersökas.

Önskemål om detta har uttryckts i olika styrdokument, bl.a. i länsstyrelsernas regleringsbrev, i budgetpropositioner och i kommittédirektiv.

I propositionen Regional samverkan och statlig länsförvaltning (prop. 2001/02:7) uttalade regeringen att ”en mer koncentrerad ärendehantering och flexibel uppgiftsstruktur kan övervägas i olika frågor, t.ex. genom att viss ärendehantering koncentreras till vissa länsstyrelser”.

I den av riksdagen behandlade propositionen Offentlig förvaltning för demokrati, delaktighet och tillväxt (prop. 2009/10:175, bet. 2009/10FiU:38, rskr. 2009/10:315) gör regeringen bedömningen att de förslag på koncentration av viss länsstyrelseverksamhet som lämnas i promemorian Koncentration av länsstyrelseverksamhet (Ds 2007:28) bör genomföras och att denna koncentration bör göras konsekvent till samma länsstyrelser. Utöver detta gjorde regeringen även bedömningen att en koncentration av viss länsstyrelseverksamhet som bedrivs inom sektorsområden, och som ibland är delad mellan länsstyrelserna och sektorsmyndigheter, stärker förutsättningarna för att bibehålla den förvaltningspolitiska idén om en samlad länsförvaltning. Centrala sektorsmyndigheters kontakter med länsstyrelserna bör även bli enklare. Med hänsyn till att länet inte längre utgör indelningsgrund för ett stort antal sektorsområden är det väsentligt att verksamhet inom länsstyrelserna kan organiseras med beaktande av denna utveckling. En sådan koncentration bör dock ske med hänsyn till verksamhetens art. Vidare bör förutsättningarna för att respektive länsstyrelse ska kunna fullfölja sitt samlade åtagande beaktas vid en koncentration av verksamheter. Det samlade åtagandet består exempelvis av samordningsuppgifter och att länsstyrelserna med sin bredd av verksamhetsområden kan väga olika sektorsvisa intressen mot varandra och därigenom bidra med ett statligt helhetsperspektiv. En koncentration av vissa länsstyrelseverksamheter innebär att länsstyrelserna framöver i ökad grad kommer att skilja sig åt vad gäller omfattning och uppgifter. Det är dock av fortsatt betydelse att det i varje län finns en länsstyrelse som företräder regeringen och staten. Läns-

styrelserna är i kraft av sin länsbaserade organisation särskilt lämpade till att utgöra statens primära kontaktlänk gentemot kommunerna i respektive län.

I propositionen Stiftelser – frågor om registrering och tillsyn, m.m. (prop. 2008/09:84) uttalade regeringen att det ibland påtalats att stiftelse tillsynens omfattning och innehåll varierar mellan de enskilda tillsynsmyndigheterna. Enligt regeringens bedömning fanns det övervägande skäl som talar för att tillsynsmyndigheternas verksamhet enligt stiftelselagen och tryggandelagen bör koncentreras till ett färre antal myndigheter. Regeringen föreslog därför att verksamheten skulle koncentreras till ett färre antal länsstyrelser än i dag, då en centralisering till endast en myndighet ansågs innebära ett alltför stort avsteg från principen om att enskilda ska ha tillgång till en myndighet inom rimligt avstånd.

Riksdagen beslutade i enlighet med regeringens förslag (bet. 2008/09:CU17, rskr. 2008/09:186). Den 1 januari 2010 trädde förändringar i bl.a. stiftelselagen (1994:1220) och stiftelseförordningen (1995:1280) i kraft. Ändringarna syftar till att få till stånd en mer effektiv och enhetlig tillsyn över stiftelser. Ändringarna i stiftelseförordningen innebär att länsstyrelserna i Stockholms, Östergötlands, Skåne, Västra Götalands, Dalarnas, Västernorrlands och Norrbottens län pekas ut som tillsynsmyndigheter. I den av riksdagen behandlade propositionen om Mark- och miljödomstolar (prop. 2009/10:215, bet. 2009/10:JuU27, rskr. 2009/10:364) gjorde regeringen bedömningen att tillståndsprövningen av de s.k. B-verksamheterna ska koncentreras.

I budgetpropositionen för 2011 (prop. 2010/11:1) framhöll regeringen att en ständig översyn och anpassning av länsstyrelsernas verksamhet och fördelning av uppgifter är nödvändig. Detta med anledning av att bredden på länsstyrelsernas verksamhet berör flera sektorsområden, vilket gör länsstyrelserna exponerade för förändringar, dels i den egna verksamheten, dels i form av ändringar i andra myndigheters verksamheter. Vidare framhåller regeringen att flera utredningar har pekat på behovet av att se över länsstyrelsernas organisation för att minska sårbarheten, effektivisera verksamheten och anpassa länsstyrelserna till en förändrad regional ansvarsfördelning. Genom att samla ansvaret för en viss verksamhet till ett färre antal länsstyrelser är det möjligt att åstadkomma högre effektivitet i användningen av ekonomiska och personella resurser. En koncentration innebär vidare att förutsättningarna för en likartad behandling och ett likartat arbetssätt i länsstyrelserna ökar. En sådan koncentration bör ske med hänsyn till verksamhetens art och länsstyrelsernas förutsättningar att fullfölja sitt samlade åtagande. Regeringen vill betona att en noggrann avvägning alltid måste göras från fall till fall över lämpligheten att koncentrera en verksamhet. Det kan röra verksamhetens behov av lokal närvaro men även andra aspekter kan vara styrande för vilka länsstyrelser som ska utföra en verksamhet.

4.2.2 Utredningar om koncentration

Frågor om koncentration har behandlats av olika utredningar om länsstyrelserna och deras verksamhet. Länsstyrelseutredningen uppmärksammar i sitt betänkande Det ofullständiga pusslet (SOU 2004:14) möjligheten

till koncentration av en verksamhet inom länsstyrelseorganisationen till en eller ett fåtal länsstyrelser som en viktig utvecklingsmöjlighet.

Mot bakgrund av ovanstående gav regeringen i uppdrag åt samtliga länsstyrelser att kartlägga och analysera bl.a. den koncentration av verksamhet mellan länsstyrelserna som finns i dag, med tyngdpunkt på den administrativa stödverksamheten. I uppdraget ingick att lämna förslag till bl.a. koncentration av verksamheter. Länsstyrelsen i Skåne län hade ett sammanhållande ansvar för uppdraget och redovisade detta till regeringen i en rapport i januari 2006 (dnr Fi2005/2459). I rapporten konstaterades bl.a. att länsstyrelsens uppdrag att ta hänsyn till regionala förhållanden, att göra helhetsbedömningar och att vara en dialogpartner för kommuner sätter gränser för hur koncentration av kärnverksamheten kan utvecklas. Det konstaterades vidare att det finns verksamheter som är ”avståndsberoende”, som inte kräver att den enskilde besöker länsstyrelsen och som därför skulle kunna koncentreras till några länsstyrelser.

Även efter att promemorian Koncentration av länsstyrelseverksamhet (Ds 2007:28) överlämnats till regeringen har frågan om koncentration av viss länsstyrelseverksamhet analyserats ytterligare.

Den 30 april 2008 gav regeringen länsrådet vid Länsstyrelsen i Östergötlands län i uppdrag att följa upp och att inom ramen för befintlig lagstiftning föreslå förbättringar av länsstyrelsernas tillsynsverksamhet. Syftet var att åstadkomma en effektivare och tydligare tillsyn inom olika verksamhetsområden (Fi2008/3093). I rapporten Länsstyrelsernas tillsyn – dagsläge, möjliga förbättringar, framtidsutsikter, föreslås att delar av länsstyrelsernas tillsynsverksamhet ska koncentreras till färre länsstyrelser än 21, i syfte att stärka rättsäkerheten och att förbättra möjligheterna att utnyttja knappa resurser.

I betänkandet Den svenska administrationen av jordbruksstöd (SOU 2009:7) lämnas förslag i syfte att skapa en framtida svensk organisation av jordbruksadministrationen som är kostnadseffektiv, skapar goda förutsättningar för styrning av resurser och som även kan fungera vid en eventuell förändrad framtida regional samhällsorganisation. Utredningens slutsats är att den optimala lösningen på sikt är en organisation inom ramen för en myndighet, Statens jordbruksverk. Med hänsyn till pågående diskussioner om den regionala samhällsorganisationen, inklusive länsstyrelsernas roll, förordar utredningen dock i dagsläget en organisation som bygger på såväl Statens jordbruksverk som länsstyrelserna, men där verksamheten inom länsstyrelserna koncentreras till förslagsvis sju länsstyrelser.

I juni 2009 beslutade regeringen att ge en särskild utredare i uppdrag att ge förslag på hur den statliga regionala förvaltningens utformning kan göras tydligare, mer samordnad och ändamålsenlig (dir. 2009:62). I uppdraget ingår att se över om de statliga myndigheternas geografiska indelning bör regleras eller på annat sätt hanteras. Översynen omfattar även länsstyrelsernas organisation och hur länsstyrelsernas ansvar att samordna olika samhällsintressen och andra statliga myndigheters insatser kan stärkas. Utredarens förslag ska beakta pågående förändringar inom den statliga förvaltningen. För länsstyrelsens del skulle en sådan förändring kunna utgöras av en koncentration av viss verksamhet till ett fåtal länsstyrelser. Uppdraget ska redovisas senast den 15 december 2012.

Med koncentration avses åtgärder – i regel författningsändringar – för att samla ansvaret för en viss verksamhet till ett mindre antal länsstyrelser. Koncentration innebär att dessa länsstyrelser fullgör verksamheten även i andra län än det egna. Denna form av koncentration förekommer redan i dag inom flera områden. Bland dessa kan nämnas tillstånd för och tillsyn över kampsportsmatcher (Länsstyrelsen i Örebro län), ärenden avseende dispens från äktenskapshinder för personer som inte är folkbokförda i Sverige (Länsstyrelsen i Stockholms län), tillsyn över åtgärder mot penningtvätt (Länsstyrelserna i Stockholms, Västra Götalands och Skåne län), förvaltningen av kvaliteten på vattenmiljön (Länsstyrelserna i Norrbottens, Västernorrlands, Västmanlands, Kalmar och Västra Götalands län), samt tillsyn över stiftelser (Länsstyrelsen i Stockholms, Östergötlands, Skåne, Västra Götalands, Dalarnas, Västernorrlands och Norrbottens län).

4.2.4 Skäl för befintlig koncentration

Utöver att det har ansetts som mer kostnadseffektivt att koncentrera en uppgift till en eller ett fåtal länsstyrelser har bland annat nedanstående motiv funnits när regeringen, och i vissa fall riksdagen, tidigare har valt att koncentrera vissa uppgifter inom länsstyrelseorganisationen.

Länsberoende

I ett flertal fall har koncentration valts därför att den aktuella uppgiften inte har någon specifik länsanknytning. Det gäller då i regel handläggning av olika myndighetsuppgifter som rör fysiska personer som inte är folkbokförda i Sverige eller juridiska personer som inte har sitt säte här.

En annan sorts länsberoende uppstår när länsstyrelsen får ansvar för en uppgift med en regional ”indelningslogik” som avviker från länsindelningen. Det är t.ex. fallet i fråga om de s.k. vattenmyndigheterna som finns vid fem länsstyrelser. Dessa fem finns vid länsstyrelserna i Norrbottens, Västernorrlands, Västmanlands, Kalmar och Västra Götalands län, se 22 § förordningen (2007:825) med länsstyrelseinstruktion. Dessa har skapats till följd av en indelning av Sverige i fem vattendistrikt, som i sin tur utgår ifrån s.k. avrinningsområden (5 kap. 10 § miljöbalken).

En annan form av länsberoende uppstår när det objekt som uppgiften avser sträcker sig över länsgränser, men där det av olika skäl bedömts som onödigt att flera länsstyrelser delar på uppgiften. Det är t.ex. fallet ifråga om skötsel av ett flertal nationalparker, där några länsstyrelser också ansvarar för skötsel även i andra län som parken omfattar. Detta gäller t.ex. Färnebofjärdens nationalpark som omfattar Västmanlands, Gävleborgs och Dalarnas län vars skötsel Länsstyrelsen i Gävleborgs län ansvarar för, se 3 § nationalparksförordningen (1987:938).

I flera fall av myndighetsutövning har det bedömts att likformigheten i hanteringen av uppgiften skulle kunna bli lidande vid en hantering av flera olika myndigheter. Behovet av en enhetlig praxis var t.ex. ett av de bärande argumenten för att koncentrera tillsynen över stiftelser till sju länsstyrelser (Länsstyrelsen i Stockholms, Östergötlands, Skåne, Västra Götalands, Dalarnas, Västernorrlands och Norrbottens län) samt uppgiften att pröva tillstånd för kampsportsmatcher till en myndighet (Länsstyrelsen i Örebro län).

Låg volym och komplexa ärenden

I flera av fallen av koncentration rör det sig om uppgifter som är mycket begränsade till sin omfattning. Benägenheten att välja koncentration tycks öka om uppgiften dessutom kräver speciell kompetens. Det var t.ex. det huvudsakliga argumentet för att koncentrera uppgiften att pröva dispenser från äktenskapshinder för sökande som inte är folkbokförda i Sverige. I förarbetena till ändringen i äktenskapsbalken anges (prop. 2003/04:48 s. 23): "De dispensärenden där sökanden inte är folkbokförd i landet är relativt få, men aktualiserar frågor som kräver viss erfarenhet av ärendeslaget. Handläggningen av dessa ärenden bör därför vinna på att samlas till en länsstyrelse".

Även i fråga om prövningen av tillstånd till kampsportsmatcher gjordes bedömningen att den nödvändiga kompetensen kunde bli svår att upprätthålla om uppgiften fördelades på flera myndigheter.

Vad har motiverat valet av länsstyrelse?

Vissa länsstyrelser har blivit mottagare av koncentrerade uppgifter i större utsträckning än andra. Detta gäller särskilt Länsstyrelsen i Stockholms län, i den meningen att det är den länsstyrelse som oftast pekas ut. Samtidigt är flertalet uppgifter som koncentrerats dit mycket begränsade till sin omfattning.

Ofta har koncentrationen motiverats av en logik som inneburit att riksdagen eller regeringen beslutat att koncentrera en uppgift till en viss länsstyrelse, bl.a. just därför att den länsstyrelsen redan har en omfattande verksamhet och därmed hög kompetens inom området. På så vis hade t.ex. Länsstyrelsen i Stockholms län ansvaret för flera uppgifter inom trafikområdet, som numera flyttats över till Transportstyrelsen. När det gällde koncentration av stiftelser ansåg regeringen att koncentrationen inte fick utgöra ett alltför stort avsteg från principen om att enskilda ska ha tillgång till en myndighet inom rimligt avstånd dvs. myndigheterna bör finnas spridda över hela landet. Utgångspunkten för vilka länsstyrelser som bör tilldelas uppgifterna var att de länsstyrelser som har den mest omfattande tillsynsverksamheten också har störst förutsättningar för att använda och komplettera befintlig kompetens. Det kan dock i något eller några fall finnas anledning att göra avsteg från denna huvudprincip. Utifrån dessa utgångspunkter koncentrerades stiftelsetillsynen till länssty-

5 Koncentration av viss länsstyrelseverksamhet

5.1 Syftet med koncentration av viss länsstyrelseverksamhet

Syftet med koncentration av viss länsstyrelseverksamhet är att åstadkomma en högre effektivitet och en mer rationell användning av resurser, såväl ekonomiska som personella. Ett ytterligare syfte är att säkerställa en väl fungerande rättssäkerhet. I propositionen Offentlig förvaltning för demokrati, delaktighet och tillväxt definieras kravet på rättssäkerhet som att förvaltningen ska fatta materiellt riktiga beslut på grundval av gällande lagar och andra författningar samt att enskilda ska ha möjlighet att få sin sak prövad i domstol. Förutsägbarhet och likabehandling är också viktiga delar av rättssäkerheten. I statens verksamhet ska hög effektivitet eftersträvas. Kravet innebär att statsförvaltningen utnyttjar skattemedel ändamålsenligt och att den inte använder mer resurser än vad som krävs för att uppnå avsedda resultat med tillräckligt god kvalitet. Varje myndighet har att sträva efter en hög effektivitet men bör samtidigt beakta statens samlade effektivitet (prop. 2009/10: 175, s. 29 ff).

Regeringen vill i sammanhanget understryka att förändringar av länsstyrelseorganisationen genomförs kontinuerligt genom att verksamheter flyttas till och från länsstyrelserna. Ibland kan det finnas skäl att genomföra verksamhetsflyttar till en länsstyrelse eller fler beroende på verksamhetens karaktär. Den flexibla verksamhetsfördelningen mellan länsstyrelserna tar sin utgångspunkt i att säkerställa en väl fungerande rättssäkerhet och att åstadkomma en högre effektivitet samt en mer rationell användning av resurser, såväl ekonomiska som personella.

5.2 Kriterier för koncentration

Regeringens bedömning: När följande kriterier är uppfyllda är förutsättningarna goda för att uppnå syftet med koncentration:

- att det finns ett behov av likformigt utförande,
- att sambandet med länsstyrelsens kärnverksamhet är begränsat,
- att verksamheten har en begränsad betydelse för länsstyrelsens uppdrag enligt 2 § länsstyrelseinstruktionen,
- att besöksfrekvensen är låg,
- att behovet av externa besök är begränsat,
- att behovet av lokalkännedom är begränsat, samt
- att verksamheten har en liten omfattning och hög komplexitet.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker eller kommenterar inte förslaget särskilt. *Länsstyrelsen i Norrbottens län* och *Falu kommun* anser att kriterierna är relevanta och väl motsvarar syftet med

koncentration, dvs. högre effektivitet och säkerställd rättssäkerhet. Några remissinstanser, däribland *Länsstyrelsen i Jämtlands län*, anser att kriterierna inte fångar in alla aspekter. Exempelvis behöver inte ett ”ja” på frågan ”låg besöksfrekvens” betyda att en koncentration inte påverkar invånarna i länet. Den valda metoden kan, enligt länsstyrelsen, också ge ett felaktigt intryck av att samtliga faktorer har samma värde i sammanvägningen, vilket de ingalunda har.

Skälen för regeringens bedömning

I promemorian anförs att det kan vara motiverat att koncentrera en verksamhet som har:

- ett behov av likformigt utförande, jämfört med en verksamhet som bör anpassas efter länetets förutsättningar,
- ett begränsat samband med länsstyrelsens kärnverksamhet, jämfört med en verksamhet som har starka samband med länsstyrelsens kärnverksamhet,
- en begränsad betydelse för länsstyrelsens uppdrag enligt 2 § länsstyrelseinstruktionen, jämfört med en verksamhet som har stor betydelse för länsstyrelsens uppdrag,
- en låg besöksfrekvens, jämfört med en verksamhet som har hög besöksfrekvens,
- ett begränsat behov av externa besök, jämfört med en verksamhet som kräver många externa besök,
- ett begränsat behov av lokalkännedom, jämfört med en verksamhet som har stort behov av lokalkännedom, samt
- en liten omfattning och hög komplexitet, jämfört med en verksamhet som har stor omfattning och låg komplexitet.

Regeringen bedömer, i likhet med vad som framförs i promemorian, att dessa kriterier är väl lämpade att användas som utgångspunkt vid en analys av en verksamhets lämplighet för koncentration och där syftet är att uppnå ökad effektivitet och stärkt rättssäkerhet.

Vilka kriterier ska vara uppfyllda?

I promemorian anges att några kriterier bör väga tyngre än andra när det gäller att avgöra om en verksamhet lämpar sig för koncentration, nämligen följande:

- verksamheten ska ha ett behov av likformigt utförande; dvs. det bör inte vara en verksamhet som ska anpassas efter länspecifika förutsättningar,
- verksamheten ska ha ett begränsat samband med länsstyrelsens övriga kärnverksamhet, samt att
- verksamheten ska ha begränsad betydelse för länsstyrelsens uppdrag enligt 2 § länsstyrelseinstruktionen, dvs. länsstyrelsen ska verka för att nationella mål får genomslag i länet samtidigt som hänsyn ska tas till regionala förhållanden och förutsättningar. Länsstyrelsen ska utifrån ett statligt helhetsperspektiv arbeta sektorsövergripande och inom myndighetens ansvarsområde samordna olika samhällsintressen och statliga myndigheters insatser. Länsstyrelsen ska främja länet

utveckling och noga följa tillståndet i länet samt underrätta regeringen om dels det som är särskilt viktigt för regeringen att ha vetskap om, dels händelser som inträffat i länet. Länsstyrelsen ska vidare ansvara för de tillsynsuppgifter som riksdagen eller regeringen har ålagt den.

Länsstyrelseverksamhet som ska anpassas efter länspecifika förutsättningar bör inte hanteras utanför länet. Även verksamheters förhållande till länsstyrelsens övriga uppdrag sätter gränser för vad som bör koncentreras. Att flytta verksamhet som har stor betydelse för övriga uppdrag är ofta inte heller resurseffektivt, eftersom kompetens och kunskaper används till andra uppgifter.

Regeringen delar bedömningen i promemorian att dessa kriterier ska väga tyngre än andra när det gäller att avgöra om en verksamhet lämpar sig för koncentration.

Vilka kriterier bör vara uppfyllda?

Även om ovan nämnda kriterier uppfylls, bör ytterligare kriterier tillgodoses för att en verksamhet ska lämpa sig för koncentration. Dessa är:

- en låg besöksfrekvens på länsstyrelsen,
- ett begränsat behov av lokalkännedom, samt
- ett litet behov av externa besök.

Dessa kriterier kan ges en något lägre betydelse av följande skäl. En hög besöksfrekvens på länsstyrelsen talar visserligen mot en koncentration, men säger samtidigt ingenting om behovet av besök. Det kan t.ex. handla om att besöken består i att hämta en blankett. I verksamheter där det personliga mötet med handläggare helt saknar betydelse går detta att kompensera med hjälp av e-, telefoni- och kundtjänster.

Ett stort behov av lokalkännedom talar även emot en koncentration. Samtidigt går detta behov att tillgodose när verksamheten inte är alltför omfattande genom att en länsstyrelse konsulterar en annan, använder sig av hjälpmedel som t.ex. karttjänster genom geografiska informationssystem (GIS) eller på annat sätt skaffar sig nödvändig lokalkännedom.

Även ett stort behov av externa besök talar mot en koncentration. Samtidigt kan andra kriterier, t.ex. en ökad likformighet, tala så starkt för en koncentration att det är godtagbart att avstånden ökar för länsstyrelsens tjänstemän, även om det naturligtvis finns en gräns för hur mycket de bör tillåtas öka.

Regeringen bedömer, i likhet med vad som framförs i promemorian, att det generellt sett är mer angeläget att koncentrera en verksamhet som har liten omfattning och hög komplexitet. För en sådan verksamhet ökar sårbarheten hos den enskilda länsstyrelsen, samtidigt som det kan vara svårt att bedriva den likformigt och resurseffektivt med ansvaret för uppgiften spridd på ett stort antal myndigheter. Regeringen anser, i likhet med bedömningen i promemorian, att även ovanstående kriterier bör vara uppfyllda för att en verksamhet ska lämpa sig för koncentration.

Mått på effektivitet och rättssäkerhet

De ovan angivna kriterierna kan användas för att pröva om en verksamhet är lämplig att koncentrera, utifrån syftet med koncentration, dvs. att

åstadkomma en högre effektivitet och en mer rationell användning av resurser, såväl ekonomiska som personella, samt att säkerställa en väl fungerande rättssäkerhet. Regeringen anser, i likhet med *Länsstyrelsen i Jämtlands län*, att även om samtliga kriterier uppfylls måste det inte med nödvändighet innebära att syftet med koncentration uppfylls eller att det är lämpligt att koncentrera.

Att hitta tillförlitliga mått på och göra beräkningar av om effektivitet (både i betydelsen kostnadseffektivitet och ändamålsenlighet) och rättssäkerhet ökar vid koncentration är vanskligt. Regeringens bedömning är dock att en koncentration, utifrån ovanstående kriterier, stärker förutsättningarna för en förbättrad effektivitet och ökad rättssäkerhet.

Regeringens sammanfattande bedömning

Ovan nämnda kriterier har delvis en inbördes rangordning och denna kan för det första variera mellan olika verksamheter. Inom viss verksamhet är kravet på likformighet och rättssäkerhet så tungt vägande att krav på kostnadseffektivitet och andra värden får stå tillbaka. Inom andra verksamheter kan förhållandena vara annorlunda, varför rangordningen av kriterierna kommer att vara en annan.

För det andra beror prioritetsordningen på vilket perspektiv som bör styra denna, t.ex. förvaltningsperspektivet eller medborgarperspektivet.

Ur ett medborgarperspektiv är det sannolikt viktigast att ha närhet till uppgiften, om den kräver besök på länsstyrelsen, och att enskilda får en rättssäker och likformig behandling av hög kvalitet oavsett var i landet han eller hon bor. Ur ett förvaltningsperspektiv väger t.ex. frågan om uppgiftens betydelse för länsstyrelsens uppdrag enligt instruktionen sannolikt tyngre än vad den gör ur ett medborgarperspektiv. Att inbördes rangordna de olika kriterierna är därför vanskligt och delvis beroende av vilket perspektiv som väljs som utgångspunkt. Även om samtliga kriterier är uppfyllda innebär det inte med nödvändighet att syftet med koncentration uppfylls eller att det är lämpligt att koncentrera.

Regeringens sammanfattande bedömning är att om ovan nämnda kriterier är uppfyllda, är förutsättningarna goda för att uppnå syftet med en koncentration.

5.3 Analys av verksamheter utifrån kriterierna för koncentration

5.3.1 Medborgarskap

Länsstyrelsens uppgifter

Anmälan som grund för förvärv av svenskt medborgarskap ska normalt göras hos Migrationsverket. För den som är medborgare i Danmark, Finland, Island eller Norge ska anmälan dock göras hos länsstyrelsen i det län där den sökande är folkbokförd. Länsstyrelsen prövar anmälan mot ett antal kriterier som ska vara uppfyllda (bl.a. prövas var anmälaren har sin hemvist och länsstyrelsen gör kontroll i brottsregister). Reglerna

finns beskrivna i lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap och i medborgarskapsförordningen (2001:218). Prop. 2011/12:31

Sammanfattande bedömning

Låg besöksfrekvens på länsstyrelsen	Ja
Få externa besök	Ja
Begränsat behov av lokalkännedom	Ja
Behov av likformigt utförande	Ja
Begränsat samband med länsstyrelsens övriga kärnverksamhet	Ja
Begränsad betydelse för länsstyrelsens uppdrag enl. 2 § länsstyrelseinstruktionen	Ja
Få årsarbetskrafter	Ja
Hög komplexitet	Nej

5.3.2 Överförmyndare

Länsstyrelsens uppgifter

Enligt föräldrabalken ska det finnas en överförmyndare eller en överförmyndarnämnd i varje kommun. Kommuner får också bestämma att de ska ha en gemensam överförmyndarnämnd. Sedan den 1 juli 1995 har länsstyrelsen tillsyn över dem. Länsstyrelsens uppgift är att se till att överförmyndarna och överförmyndarnämnderna kontrollerar att förmyndares, gode mäns och förvaltares verksamhet sköts på ett korrekt sätt. Länsstyrelsen ska med råd stödja överförmyndarna och överförmyndarnämnderna i deras verksamhet och se till att utbildningen av överförmyndarna och ledamöterna i överförmyndarnämnderna är tillfredsställande. Till länsstyrelsens uppgifter hör också att anmäla olämpliga överförmyndare till rätten och förordna tillfälliga vikarier för överförmyndare.

Sammanfattande bedömning

Låg besöksfrekvens på länsstyrelsen	Ja
Få externa besök	Ja
Begränsat behov av lokalkännedom	Ja
Behov av likformigt utförande	Ja
Begränsat samband med länsstyrelsens övriga kärnverksamhet	Ja
Begränsad betydelse för länsstyrelsens uppdrag enl. 2 § länsstyrelseinstruktionen	Ja
Få årsarbetskrafter	Ja
Hög komplexitet	Ja

Länsstyrelsens uppgifter

Länsstyrelserna har flera uppgifter enligt begravningslagen (1990:1144) och begravningsförordningen (1990:1147).

Begravningsombud

När en församling inom Svenska kyrkan är huvudman för begravningsverksamheten ska länsstyrelsen utse ett eller flera ombud som ska granska hur församlingen tar tillvara intressena hos de personer som inte tillhör Svenska kyrkan. Det kan röra sig om frågor om begravningsavgift eller förändringar av begravningsplatser.

I sin granskning av länsstyrelsernas tillsyn över begravningsverksamheten konstaterade Riksrevisionen att länsstyrelserna alltför sällan vidtar åtgärder till följd av ombudens granskning.

Spridning av aska

För att strö ut aska efter avliden på annan plats än begravningsplats krävs tillstånd från länsstyrelsen i det län där det är meningen att askan ska spridas.

Övriga begravningsfrågor

När oenighet uppstår vid t.ex. gravsättning och medling inte lyckats kan huvudmannen för begravningsverksamheten överlämna frågan till länsstyrelsen för prövning. Huvudmannens beslut i frågan om gravrätt, flytting av gravsatt stoft eller aska kan överklagas till länsstyrelsen.

Sammanfattande bedömning

Låg besöksfrekvens på länsstyrelsen	Ja
Få externa besök	Ja
Begränsat behov av lokalkännedom	Ja
Behov av likformigt utförande	Ja
Begränsat samband med länsstyrelsens övriga kärnverksamhet	Ja
Begränsad betydelse för länsstyrelsens uppdrag enl. 2 § länsstyrelseinstruktionen	Ja
Få årsarbetskrafter	Ja
Hög komplexitet	Nej

5.3.4 Pantlåneverksamhet**Länsstyrelsens uppgifter**

Pantbank får bara drivas efter att man ansökt och fått tillstånd av länsstyrelsen i det län där verksamheten ska bedrivas. Om verksamheten ska bedrivas i flera län, prövas frågan av länsstyrelsen i det län där företagets svenska huvudkontor är beläget. Tillstånd ges om företaget kan antas klara av att bedriva en sund pantbanksverksamhet och i övrigt uppfyller kraven enligt bestämmelserna i pantbankslagen (1995:1000).

En pantbank står under tillsyn av länsstyrelsen. Driver pantbanken verksamhet i flera län, är länsstyrelsen i det län där företagets svenska huvudkontor är beläget huvudansvarig för tillsynen. Den lokala tillsynen i de övriga län där företaget bedriver verksamhet utövas med biträde av länsstyrelserna i dessa län. Vid tillsynen kontrolleras bl.a. förteckning över panter samt hur dessa förvaras.

Sammanfattande bedömning

Låg besöksfrekvens på länsstyrelsen	Ja
Få externa besök	Ja
Begränsat behov av lokalkännedom	Ja
Behov av likformigt utförande	Ja
Begränsat samband med länsstyrelsens övriga kärnverksamhet	Ja
Begränsad betydelse för länsstyrelsens uppdrag enl. 2 § länsstyrelseinstruktionen	Ja
Få årsarbetskrafter	Ja
Hög komplexitet	Ja

5.3.5 Bilskrotning

Länsstyrelsens uppgifter

Länsstyrelsen har enligt lagen (2007:162) om bilskrotningsfonden och bilskrotningsförordningen (2007:186) bl.a. ansvar för att auktorisera bilskrotare som får skrota bilar och som får utfärda skrotningsintyg. Länsstyrelsen prövar bl.a. att bilskrotaren har de miljötillstånd och bygglov m.m. som behövs för att skrotningen ska kunna utföras på ett godtagbart sätt. Länsstyrelsen ansvarar också för att vid vissa omständigheter återkalla meddelade auktorisationer.

Sammanfattande bedömning

Låg besöksfrekvens på länsstyrelsen	Ja
Få externa besök	Ja
Begränsat behov av lokalkännedom	Ja
Behov av likformigt utförande	Ja
Begränsat samband med länsstyrelsens övriga kärnverksamhet	Ja
Begränsad betydelse för länsstyrelsens uppdrag enl. 2 § länsstyrelseinstruktionen	Ja
Få årsarbetskrafter	Ja
Hög komplexitet	Nej

Länsstyrelsens uppgifter

Enligt lagen (1984:983) om ensamrätt till bärgning kan den som vill bärga sjunket gods som har övergetts av ägaren efter ansökan hos länsstyrelsen erhålla ensamrätt till bärgning.

Sammanfattande bedömning

Låg besöksfrekvens på länsstyrelsen	Ja
Få externa besök	Ja
Begränsat behov av lokalkännedom	Ja
Behov av likformigt utförande	Ja
Begränsat samband med länsstyrelsens övriga kärnverksamhet	Ja
Begränsad betydelse för länsstyrelsens uppdrag enl. 2 § länsstyrelseinstruktionen	Ja
Få årsarbetskrafter	Ja
Hög komplexitet	Nej

5.3.7 Aktiebolag, ekonomiska föreningar, bostadsrättsföreningar och kooperativa hyresrättsföreningar**Länsstyrelsens uppgifter**

För att tillgodose kravet på minoritetsskydd finns i aktiebolagslagen (2005:551) och i lagen om ekonomiska föreningar (1987:667) bestämmelser som innebär att länsstyrelsen ibland ska förordna en revisor som ska delta i revisionen tillsammans med de övriga revisorerna (minoritetsrevisor/medrevisor). Motsvarande gäller även bostadsrättsföreningar och kooperativa hyresrättsföreningar. Länsstyrelsen förordnar också särskild granskare då bolagets eller den ekonomiska föreningens förvaltning och räkenskaper under viss förfluten tid eller vissa åtgärder/förhållanden i bolaget eller föreningen behöver särskild granskning. Motsvarande gäller även bostadsrättsföreningar och kooperativa hyresrättsföreningar.

Länsstyrelsen får också förordna en behörig revisor när sådan saknas, samt när det gäller ekonomiska föreningar, besluta att revisorn i en ekonomisk förening, liksom en bostadsrättsförening och en kooperativ hyresrättsförening, ska vara en auktoriserad eller godkänd revisor.

Om en stämma som hålls enligt aktiebolagslagen eller lagen om ekonomiska föreningar inte sammankallas i föreskriven ordning, ska länsstyrelsen sammankalla stämman i den ordning som lagen föreskriver. Motsvarande gäller för bostadsrättsföreningar och kooperativa hyresrättsföreningar.

Sammanfattande bedömning

Prop. 2011/12:31

Låg besöksfrekvens på länsstyrelsen	Ja
Få externa besök	Ja
Begränsat behov av lokalkännedom	Ja
Behov av likformigt utförande	Ja
Begränsat samband med länsstyrelsens övriga kärnverksamhet	Ja
Begränsad betydelse för länsstyrelsens uppdrag enl. 2 § länsstyrelseinstruktionen	Ja
Få årsarbetskrafter	Ja
Hög komplexitet	Ja

5.3.8 Lönegaranti

Länsstyrelsens uppgifter

Länsstyrelsen ansvarar för utbetalning av lönegaranti när arbetsgivare inom länet gått i konkurs eller är föremål för företagsrekonstruktion eller när en arbetstagare som vistas i länet och har rätt till svensk lönegaranti på grund av de utländska insolvensförfaranden som anges i lönegarantilagen (1992:497). Lönegaranti utgår enligt lönegarantilagen och avser betalning av arbetstagares lönefordringar med mera.

Sammanfattande bedömning

Låg besöksfrekvens på länsstyrelsen	Ja
Få externa besök	Ja
Begränsat behov av lokalkännedom	Ja
Behov av likformigt utförande	Ja
Begränsat samband med länsstyrelsens övriga kärnverksamhet	Ja
Begränsad betydelse för länsstyrelsens uppdrag enl. 2 § länsstyrelseinstruktionen	Ja
Få årsarbetskrafter	Ja
Hög komplexitet	Ja

5.3.9 Deponerade medel

Länsstyrelsens uppgifter

Länsstyrelsen har flera uppgifter enligt olika författningar i fråga om deponerade medel. Deponering av pengar: Nedsättning av pengar enligt lagen (1927:56) om nedsättning av pengar hos myndighet samt förordningen (1927:485) om nedsättning av pengar hos myndighet ger en galdenär möjligheten att i vissa fall fullgöra betalning av en förfallen fordran genom att nedsätta fordringsbeloppet hos länsstyrelsen. Nedsättning enligt 1927 års lag kan ske om den som ska ha betalningen vägrar att ta emot den eller är okänd. Detsamma gäller om den som ska betala inte vet vem av två eller flera som är rätt betalningsmottagare. Depone-

ring av hyra: Deponering av hyra och arrende regleras i jordabalken. Om en hyresgäst eller arrendator anser sig ha rätt till reducering av hyra eller arrendeavgiften eller rätt till ersättning för skada kan arrendet/hyran eller del av den deponeras hos länsstyrelsen. I jordabalken finns också bestämmelser om deponering av lösesumma för det fall lös egendom blir föremål för inlösen i samband med att en tomträtt upphör (13 kap. 18 §).

Prop. 2011/12:31

Sammanfattande bedömning

Låg besöksfrekvens på länsstyrelsen	Ja
Få externa besök	Ja
Begränsat behov av lokalkännedom	Ja
Behov av likformigt utförande	Ja
Begränsat samband med länsstyrelsens övriga kärnverksamhet	Ja
Begränsad betydelse för länsstyrelsens uppdrag enl. 2 § länsstyrelseinstruktionen	Ja
Få årsarbetskrafter	Ja
Hög komplexitet	Ja

5.3.10 Allmänna arvsfonden

Länsstyrelsens uppgifter

Den som vill att ett arv eller ett försäkringsbelopp som har tillfallit Allmänna arvsfonden ska avstås helt eller delvis, ska ansöka om detta hos Kammarkollegiet. Kammarkollegiet får enligt 27 § lagen (1994:243) om Allmänna arvsfonden uppdra åt länsstyrelsen i det län, där den avlidne senast har haft sitt hemvist, att utreda frågan.

Sammanfattande bedömning

Låg besöksfrekvens på länsstyrelsen	Ja
Få externa besök	Ja
Begränsat behov av lokalkännedom	Ja
Behov av likformigt utförande	Ja
Begränsat samband med länsstyrelsens övriga kärnverksamhet	Ja
Begränsad betydelse för länsstyrelsens uppdrag enl. 2 § länsstyrelseinstruktionen	Ja
Få årsarbetskrafter	Ja
Hög komplexitet	Nej

5.3.11 Åborätt och häradsallmänningar

Länsstyrelsens uppgifter

Länsstyrelsen har en rad olika uppgifter enligt lagen (1952:166) om häradsallmänningar. En häradsallmänning är både en ägoform och egen

associationsform. De har i regel karaktär av skogs- och jordbruksföretag som drivs i en form som påminner om en ekonomisk förening. Den som är rätt innehavare av besittningsrätten till fastighet under stadgad åborätt ska inneha fastigheten med full äganderätt. Länsstyrelsen är enligt lagen (1999:292) om avveckling av stadgad åborätt och landgille ansvarig för att pröva vem som är rätt innehavare.

Sammanfattande bedömning

Låg besöksfrekvens på länsstyrelsen	Ja
Få externa besök	Ja
Begränsat behov av lokalkännedom	Ja
Behov av likformigt utförande	Ja
Begränsat samband med länsstyrelsens övriga kärnverksamhet	Ja
Begränsad betydelse för länsstyrelsens uppdrag enl. 2 § länsstyrelseinstruktionen	Ja
Få årsarbetskrafter	Ja
Hög komplexitet	Ja

5.3.12 Allmän kameraövervakning

Länsstyrelsens uppgifter

Länsstyrelsen prövar ansökan om tillstånd för allmän kameraövervakning enligt lagen (1998:150) om allmän kameraövervakning. Under vissa förutsättningar är allmän kameraövervakning tillåten efter enbart anmälan. Krav på tillstånd eller anmälan gäller endast övervakning som sker med kameror som kan riktas mot en plats dit allmänheten har tillträde. Länsstyrelsen övervakar fortlöpande att reglerna följs genom tillsyn som sker genom besök av de platser dit allmänheten har tillträde.

Sammanfattande bedömning

Låg besöksfrekvens på länsstyrelsen	Nej
Få externa besök	Nej
Begränsat behov av lokalkännedom	Nej
Behov av likformigt utförande	Ja
Begränsat samband med länsstyrelsens övriga kärnverksamhet	Ja
Begränsad betydelse för länsstyrelsens uppdrag enl. 2 § länsstyrelseinstruktionen	Ja
Få årsarbetskrafter	Ja
Hög komplexitet	Ja

Länsstyrelsens uppgifter

För att få bedriva bevakningsverksamhet för annans räkning måste man ha tillstånd (auktorisering) enligt lagen (1974:191) om bevakningsföretag. Tillstånd söker man hos länsstyrelsen. All personal i auktoriserade bevakningsföretag ska dessutom vara godkänd av länsstyrelsen, som prövar laglydnad och lämplighet för anställning i företaget. Länsstyrelsen utövar även tillsyn över de bevakningsföretag som har sitt säte i länet. En länsstyrelse kan, efter begäran från annan länsstyrelse, även kontrollera företag med säte i annat län. Tillsynen ska ske minst en gång vartannat år. Bevakningsföretag ska årligen lämna en skriftlig redovisning till länsstyrelsen över verksamheten föregående år.

Sammanfattande bedömning

Låg besöksfrekvens på länsstyrelsen	Ja
Få externa besök	Nej
Begränsat behov av lokalkännedom	Ja
Behov av likformigt utförande	Ja
Begränsat samband med länsstyrelsens övriga kärnverksamhet	Ja
Begränsad betydelse för länsstyrelsens uppdrag enl. 2 § länsstyrelseinstruktionen	Ja
Få årsarbetskrafter	Ja
Hög komplexitet	Ja

5.3.14 Lotterier, bingo m.m.**Länsstyrelsens uppgifter**

Enligt lotterilagen (1994:1000) har länsstyrelsen bl.a. följande uppgifter avseende bingo och lotterier. Bingo: Länsstyrelsen i det län där bingospel ska bedrivas prövar frågor om tillstånd. Om bingospelet ska bedrivas i flera län prövas frågan om tillstånd av Lotteriinspektionen. Lotterier: Tillstånd för lotterier söks normalt hos den kommun där föreningen har sin verksamhet. Länsstyrelsen prövar frågor om tillstånd om lotteriet ska bedrivas i flera kommuner inom ett län. Den kommunala tillstånds- och registreringsmyndigheten samt länsstyrelsen har den närmare tillsynen över sådana lotterier som får anordnas efter tillstånd av eller registrering hos myndigheten. Länsstyrelser och kommuner ska dessutom hjälpa Lotteriinspektionen att utöva den centrala tillsynen.

Sammanfattande bedömning

Prop. 2011/12:31

Låg besöksfrekvens på länsstyrelsen	Ja
Få externa besök	Nej
Begränsat behov av lokalkännedom	Ja
Behov av likformigt utförande	Ja
Begränsat samband med länsstyrelsens övriga kärnverksamhet	Ja
Begränsad betydelse för länsstyrelsens uppdrag enl. 2 § länsstyrelseinstruktionen	Ja
Få årsarbetskrafter	Ja
Hög komplexitet	Ja

5.3.15 Mineral- och torvfyndigheter

Länsstyrelsens uppgifter

Enligt minerallagen (1991:45) ska bergmästaren i ärenden om beviljande av bearbetningskoncession under vissa omständigheter samråda med länsstyrelsen i det eller de län där koncessionsområdet ligger. Enligt minerallagen får inte undersökningsarbete äga rum i obrutna fjällen utan medgivande från länsstyrelsen. För undersökning och bearbetning av fyndigheter av torv för att utvinna energi fordras enligt lagen (1985:620) om vissa torvfyndigheter ett särskilt tillstånd (koncession). Frågor om koncession prövas av länsstyrelsen i det län där området som avses med undersökningen eller större delen av undersökningsområdet ligger. Länsstyrelsen utövar även tillsyn över undersökning och bearbetning som utförs enligt lagen om vissa torvfyndigheter.

Sammanfattande bedömning

Låg besöksfrekvens på länsstyrelsen	Ja
Få externa besök	Ja
Begränsat behov av lokalkännedom	Nej
Behov av likformigt utförande	Ja
Begränsat samband med länsstyrelsens övriga kärnverksamhet	Nej
Begränsad betydelse för länsstyrelsens uppdrag enl. 2 § länsstyrelseinstruktionen	Ja
Få årsarbetskrafter	Ja
Hög komplexitet	Ja

5.3.16 Bitillsyn

Länsstyrelsens uppgifter

Enligt 15 § bisjukdomsförordningen (1974:212) ska den som innehar bisamhälle vart tredje år lämna uppgift till länsstyrelsen i länet om var bostad för bisamhälle är stadigvarande uppställd. Länsstyrelsen tillsätter

och upprätthåller kontakt med bitillsynsmän som har i uppgift att ansvara för bitillsynen i sina distrikt. I Sverige finns ca 600 tillsynsdistrikt. Prop. 2011/12:31

Sammanfattande bedömning

Låg besöksfrekvens på länsstyrelsen	Ja
Få externa besök	Ja
Begränsat behov av lokalkännedom	Ja
Behov av likformigt utförande	Ja
Begränsat samband med länsstyrelsens övriga kärnverksamhet	Ja
Begränsad betydelse för länsstyrelsens uppdrag enl. 2 § länsstyrelseinstruktionen	Ja
Få årsarbetskrafter	Ja
Hög komplexitet	Ja

5.3.17 Alkohol- och tobaksärenden

Länsstyrelsens uppgifter

Länsstyrelsens roll på alkoholområdet är dels att övervaka och stödja kommunernas verksamhet, dels att på det regionala planet följa upp alkoholhanteringen och den verksamhet som bedrivs med stöd av alkohollagen (2010:1622). Länsstyrelsen har även möjlighet att utföra direkttillsyn, t.ex. göra punktinsatser på serveringsställen där alkoholdrycker serveras och i butiker som säljer folköl för att följa upp kommunernas tillståndsgivning och tillsyn.

Länsstyrelsen ska svara för den regionala tillsynen beträffande de delar av tobakslagen (1993:581) där kommunerna har den omedelbara tillsynen. Detta innebär att följa upp och utvärdera kommunernas verksamhet och biträda dem med information, råd och utbildning. Länsstyrelsen ska också främja samarbete mellan tillsynsmyndigheterna samt mellan tillsynsmyndigheter och andra. Länsstyrelsen har vidare motsvarande befogenheter som de kommunala tillsynsorganen och kan utföra omedelbar tillsyn på exempelvis ett försäljningsställe.

Sedan 2007 har länsstyrelserna ansvar för att det finns en särskild samordnarfunktion i länet med minst en länsamordnare per län. Länsstyrelsen ska genom ANDT-samordningsfunktionen (Alkohol, Narkotika, Dopning och Tobak) verka för ett genomförande av den nationella ANDT-politiken i länet, bidra till utvecklingen av ett långsiktigt kunskapsbaserat regionalt och lokalt arbete samt stimulera utvecklingen av samordnade och tvärssektoriella insatser i kommunerna och landstingen. Länsstyrelsen ska vidare via samordningsfunktionen utgöra en länk mellan lokal, regional och nationell nivå, fånga upp och till den nationella nivån förmedla lokala och regionala behov av stöd samt samordna utbildning och kompetensutveckling i länet. Denna uppgift regleras årligen i länsstyrelsernas regleringsbrev.

Låg besöksfrekvens på länsstyrelsen	Ja
Få externa besök	Nej
Begränsat behov av lokalkännedom	Nej
Behov av likformigt utförande	Ja
Begränsat samband med länsstyrelsens övriga kärnverksamhet	Nej
Begränsad betydelse för länsstyrelsens uppdrag enl. 2 § länsstyrelseinstruktionen	Nej
Få årsarbetskrafter	Ja
Hög komplexitet	Ja

5.4 Verksamheter som bör koncentreras

Regeringens förslag: Följande ärendegrupper inom länsstyrelsernas verksamhet ska koncentreras till endast vissa länsstyrelser. Dessa verksamheter finns inom ärendegrupperna: medborgarskap, överförmyndare, begravningsfrågor, pantlåneverksamhet, bilskrotning, ensamrätt till sjunket gods, lönegaranti, deponerade medel, Allmänna arvsfonden, häradsallmänningar, bevakningsföretag, lotterier och bitillsyn. De bestämmelser i lag som utgör hinder mot de föreskrifter om koncentration som regeringen avser att meddela ska tas bort.

Promemorians förslag och bedömningar: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag. I promemorian föreslås även att en koncentration av länsstyrelsernas verksamhet ska ske inom följande ärendegrupper: mineral- och torvfyndigheter och alkohol- och tobaksärenden, allmän kameraövervakning, aktiebolag, ekonomiska föreningar, bostadsrättsföreningar och åborätt.

Remissinstanserna: En majoritet av remissinstanserna, bl.a. *Kammarrätten i Stockholm, Ekonomistyrningsverket, Statskontoret, Socialstyrelsen* och *Riksantikvarieämbetet*, har inte uttalat sig särskilt om respektive ärendegrupp men ställer sig principiellt positiva till en koncentration, utifrån förutsättningarna att det kan leda till bättre effektivitet och ökad likformighet i myndighetsutövningen.

Flera remissinstanser, bl.a. *länsstyrelserna i Blekinge, Skåne, Stockholms, Norrbottens och Västernorrlands län*, har särskilt uttalat sig om respektive ärendegrupp och tillstyrker en koncentration av ärendegrupperna: medborgarskap, begravningsfrågor, pantlåneverksamhet, bilskrotning, ensamrätt till sjunket gods, aktiebolag, ekonomiska föreningar och bostadsrättsföreningar, lönegaranti, deponerade medel, Allmänna arvsfonden, åborätt och häradsallmänningar, allmän kameraövervakning, bevakningsföretag, lotterier, och bitillsyn. De bedömer att en koncentration av dessa ärendegrupper medför stordriftsfördelar avseende kostnadseffektivitet och större rättssäkerhet i tillämpningen.

När det gäller ärendegruppen överförmyndare råder det delade meningar mellan de remissinstanser som har yttrat sig särskilt om denna ärendegrupp. Bland de remissinstanser som avstyrker en koncentration av denna ärendegrupp finns bl.a. *länsstyrelserna i Uppsala, Söderman-*

lands, Östergötlands, Jönköpings, Kronobergs, Dalarnas Gävleborgs och Västerbottens län samt Tjänstemännens centralorganisation (TCO). Länsstyrelserna i bl.a. Södermanlands, Dalarnas, Gävleborgs och Västerbottens län anser att en koncentration av denna ärendegrupp inte skulle leda till ökad effektivitet då det finns krav på årliga inspektioner och att avstånden inte är betydelselösa. Bland de remissinstanser som tillstyrker en koncentration av denna ärendegrupp finns bl.a. länsstyrelserna i Stockholms, Gotlands, Blekinge, Skåne, Hallands, Västmanlands, Västernorrland, Jämtlands och Norrbottens län samt Växjö kommun. Dessa remissinstanser delar slutsatserna i promemorian, dvs. anser att en koncentration medför stordriftsfördelar avseende kostnadseffektivitet och större rättssäkerhet i tillämpning och beslut. Länsstyrelsen i Jämtlands län anser bl.a. att en koncentration visserligen kommer att leda till merkostnader i form av längre avstånd, men att dessa kostnader måste vägas mot vinster i kompetensfrågor genom att antalet ärenden skulle öka på de länsstyrelser som ärendegruppen koncentreras till.

När det gäller ärendegruppen allmän kameraövervakning råder det delade meningar mellan de remissinstanser som har yttrat sig särskilt om denna. Bland de remissinstanser som avstyrker en koncentration finns bl.a. länsstyrelserna i Södermanlands, Östergötlands, Jönköpings och Kalmar län. Dessa anser att tillsyn i kameraövervakningsärenden kräver lokalkännedom och relativt många platsbesök och att en koncentration inte skulle medföra någon förbättring av effektivitet, bl.a. på grund av ökade resekostnader och ökad tidsåtgång. Bland de remissinstanser som tillstyrker en koncentration av denna ärendegrupp finns bl.a. *Datainspektionen*, *Justitiekanslern*, *Svenska taxiförbundet*, *SWEGUARD*, *ALMEGA* och *Svenska Transportarbetareförbundet*. De skäl som anförs för tillstyrkan är att det finns ett behov av likformighet i bedömningar och beslut. *Datainspektionen* och *Justitiekanslern* anser att fördelen med en mer likformig och rättssäker hantering av dessa ärenden överväger den nackdel som det innebär att avstånden mellan länsstyrelserna och övervakningsobjekten ökar. Det är dock viktigt att säkerställa att antalet tillsynsaktiviteter inte minskar i samband med en koncentration.

När det gäller ärendegruppen mineral- och torvfyndigheter har flertalet av de remissinstanser som yttrat sig särskilt om denna ärendegrupp, bl.a. *Bergsstaten*, länsstyrelserna i Södermanlands, Östergötlands, Jämtlands och Västerbottens län, avstyrkt en koncentration. Remissinstanserna anser att analysen i promemorian bl.a. inte får med behovet av lokalkännedom och kopplingen till andra kärnverksamheter som naturvård, miljöskydd, kulturmiljö och samhällsplanering. Enligt dessa remissinstanser är regional kunskap om exempelvis natur- och kulturmiljöförhållandena samt kommunala översiktsplaner grundläggande för handläggningen av dessa ärenden. En koncentration skulle därmed innebära att samråd mellan länsstyrelserna skulle behövas i flertalet ärenden, vilket snarare skulle innebära ett större resursutnyttjande än en effektivisering. *Bergsstaten* anser också att om en koncentration ändå ska genomföras måste frågan om vilka länsstyrelser som ska ansvara för verksamheten av denna ärendegrupp övervägas ytterligare. Detta med anledning av att mineral- och torvfrågor har en ojämn fördelning över landet, vilket beror på att förekomsten av mineral- och torvfyndigheter i stor utsträckning är koncentrerade till vissa områden som inte överensstämmer med

de län som föreslås i promemorian. Detta innebär att kompetensen i flera fall finns i de län som inte längre skulle handlägga ärendena.

Avseende ärendegruppen alkohol- och tobaksärenden har flertalet av de remissinstanser som yttrat sig särskilt i frågan, exempelvis *Statens Folkhälsoinstitut (FHI)* och *länsstyrelserna i Södermanlands, Östergötlands, Gävleborgs, Dalarnas och Blekinge län*, avstyrkt en koncentration av denna ärendegrupp. Enligt dessa remissinstanser omfattar inte promemorian länsstyrelsernas nya uppgift att arbeta med alkoholfrågor, då regeringens satsning på länsamordnare, liksom på särskilda medel för Ansvarsfull alkoholservice och metodutveckling av tobakstillsynen, har resulterat i ett närmare samarbete mellan det drogförebyggande arbetet och det traditionella tillsynsarbetet. Närhetsprincipen har därmed fått aktualitet och utgör nu en förutsättning för att kunna bedriva ett aktivt tillsynsarbete. En koncentration av länsstyrelsernas tillsynsansvar enligt alkohollagen (2010:1622) och tobakslagen (1993:581) skulle starkt försämra länsstyrelsernas möjligheter att bidra till samordning och hållbara strukturer för det alkohol- och drogförebyggande arbetet i kommunerna.

Länsstyrelsen i Uppsala län avstyrker helt promemorians förslag och *Länsstyrelsen i Örebro län* avstyrker i stort promemorians förslag om koncentration, bl.a. med anledning av att de bedömer att förslagen i promemorian inte tillräckligt har analyserats ur ett ekonomiskt- och kvalitetsperspektiv och att det därför inte går att utläsa om styrkt med koncentrationen kommer att nås, dvs. ökad effektivitet och stärkt rättssäkerhet. Även några andra remissinstanser, såsom *Länsstyrelsen i Gävleborgs län*, *Tjänstemännens Centralorganisation (TCO)* och *Umeå kommun*, anser att det behövs en konsekvensanalys för varje område för att kunna utläsa om det skapas några vinster vid en koncentration innan beslut fattas om en koncentration.

Skälen för regeringens förslag

Vilka verksamheter bör koncentreras?

Med utgångspunkt i kriterierna för koncentration gör regeringen bedömningen att verksamheter som berör ärendegrupperna medborgarskap, överförmyndare, begravningsfrågor, pantlåneverksamhet, bilskrotning, ensamrätt till sjunket gods, aktiebolag, ekonomiska föreningar och bostadsrättsföreningar, lönegaranti, deponerade medel, Allmänna arvsfonden, åborätt och häradsallmänningar, bevakningsföretag, lotterier och bitillsyn uppfyller kriterierna för koncentration. Däremot anser regeringen att de verksamheter som berör ärendegrupperna mineral- och torvfyndigheter, allmän kameraövervakning samt alkohol- och tobaksärenden inte uppfyller de uppställda kriterierna för koncentration fullt ut.

Om och i så fall hur ärendegrupperna aktiebolag, ekonomiska föreningar, bostadsrättsföreningar och åborätt ska koncentreras är för närvarande föremål för övervägande i annat sammanhang. Regeringen anser därför att det för närvarande inte lämpar sig att föreslå koncentration vad gäller dessa ärendegrupper.

Verksamheten för ärendegrupperna medborgarskap, överförmyndare, begravningsfrågor, pantlåneverksamhet, bilskrotning, ensamrätt till sjunket gods, lönegaranti, deponerade medel, Allmänna arvsfonden, häradsallmänningar, bevakningsföretag, lotterier och bitillsyn hanteras i dag av alla 21 länsstyrelser. Dessa ärendegrupper sysselsatte 2010 cirka 56 årsarbetskrafter, dvs. knappt 1,2 procent av det totala antalet anställda vid länsstyrelserna. Antalet ärenden och personer vid länsstyrelserna som arbetar med dessa frågor varierar från myndighet till myndighet, men gemensamt för dem alla är att omfattningen av respektive verksamhet är mycket ringa. Normalt utförs en uppgift bättre ju mer frekvent den görs. Arbetet kan vidare som regel anses bli bättre utfört om flera personer arbetar med samma frågor så att de har möjlighet att utbyta erfarenheter med varandra. Särskilt som dessa ärenden utgör myndighetsutövning bör dessa utföras på ett likformigt sätt över hela landet. Det förekommer redan i dag viss samordning av vissa av dessa verksamheter. Det finns anledning att tro att samordningsvinsterna av de utvecklingsarbeten som bedrivs gemensamt av länsstyrelserna skulle bli ännu större vid en koncentration av dessa verksamheter till ett färre antal myndigheter. Att flytta verksamheter, som saknar starkare samband med andra uppgifter som åvilar länsstyrelsen, till ett mindre antal myndigheter, kan inte heller anses medföra någon betydande risk för att de länsstyrelser som förlorar verksamheten samtidigt förlorar kompetens som är betydelsefull inom andra verksamhetsområden.

Skäl mot att koncentrera dessa verksamheter till ett mindre antal länsstyrelser talar den omständigheten att enskilda som har anledning att besöka länsstyrelsen ska kunna finna denna inom rimligt avstånd. Behovet av sådana besök torde dock vara begränsat då medborgare och företag blir allt mer vana vid att söka information via Internet samt sköta sina myndighetskontakter via e-post och telefoni. Länsstyrelserna har också sedan flera år tillbaka en gemensam webbplats, www.lst.se, där medborgare och företag kan få information om vilken länsstyrelse de ska vända sig till. Länsstyrelserna har sedan tidigare även erfarenhet av att driva en gemensam utveckling inom e-förvaltning som innefattar framtagandet av webbaserade elektroniska tjänster, men också telefoni- och kundtjänster, bl.a. inom körkortsadministrationen, stiftelser, bevakning samt boende. Regeringen anser att det är viktigt att länsstyrelsernas gemensamma arbete med e-förvaltning fortsätter, såväl för de verksamheter som ska koncentreras som övriga verksamheter.

Ett annat skäl mot koncentration som framförts är behovet av lokal-kännedom och lokal närvaro och att detta medför att effektivitetsvinsten uteblir p.g.a. ökade reskostnader och ökad tidsåtgång. Denna invändning har bl.a. framförts mot en koncentration av överförmyndare av bl.a. länsstyrelserna i Södermanlands, Östergötlands, Jönköpings och Kalmar län. Regeringen vill i detta sammanhang erinra om att länsstyrelserna redan i dag hanterar detta med anledning av de olika förutsättningar som råder mellan länsstyrelserna, bland annat med anledning av att länen har olika storlek och olika antal kommuner. Därtill kan tilläggas att i vissa fall, såsom för överförmyndare, är det viktigare att stärka en rättssäker hantering än att bibehålla närheten till övervakningsobjekten. När det gäller överförmyndare visar Riksrevisionens granskning av länsstyrelsernas tillsyn av överförmyndare att det kvarstår stora brister, trots att flera

förändringar har genomförts av tillsynsarbetet. Variationerna av anmärkningar på granskade akter hos överförmyndarna är stora mellan länen (RiR 2009:31). Detta innebär risker för bristande likabehandling och rättssäkerhet för den enskilde. I granskningen har även framkommit att överförmyndarnas verksamhet växer, framför allt de svåra fallen. Nya grupper tillkommer också med delvis annat behov av stöd. Ett exempel är en kraftig ökning av ensamkommande flyktingbarn. Ett annat exempel är personer med samsjuklighet, det vill säga personer som både har missbruksproblem och psykiska störningar.

Regeringen anser att det är viktigt att säkerställa att en koncentration inte medför en minskad tillsynsverksamhet. Regeringen avser att noggsamt följa upp att så inte sker.

Vad gäller koncentration av ärendegruppen allmän kameraövervakning anser regeringen, till skillnad från bl.a. Datainspektionen och Justitiekanslern, att behovet av lokalkännedom väger över och att denna ärendegrupp därför inte bör koncentreras.

Vad gäller koncentration av ärendegruppen mineral- och torvfyndigheter har bl.a. *Bergstaten*, *länsstyrelserna i Södermanlands, Östergötlands, Jämtlands och Västerbottens län* framfört att behovet av lokalkännedom är stort och att dessa ärendegrupper har en stark koppling till annan kärnverksamhet inom länsstyrelsen, exempelvis naturvård, miljöskydd och kulturmiljö. Regeringen delar denna synpunkt och bedömer att en koncentration av dessa ärenden inte skulle leda till en ökad effektivitet, bl.a. med anledning av att behovet av lokalkännedom är stort och att kompetensen kring dessa ärenden redan är koncentrerad till de län som har torv- och mineralfyndigheter. Till detta kommer att denna ärendegrupp har en nära koppling till kärnverksamheter vid länsstyrelsen. En koncentration skulle därför medföra att kunskap som har stor betydelse för att utföra kärnverksamhet, t.ex. inom miljöskydds- och kulturmiljöarbetet, skulle påverkas negativt. Regeringen anser således, till skillnad från vad som framförts i promemorian, att denna ärendegrupp inte bör koncentreras.

Avseende länsstyrelsernas tillsynsansvar enligt alkohollagen och tobakslagen har flertalet remissinstanserna, däribland *Statens Folkhälsoinstitut (FHI)* och *länsstyrelserna i Södermanlands, Östergötlands, Gävleborgs, Dalarnas och Blekinge län*, framfört att analysen i promemorian inte utgick från länsstyrelsernas förändrade uppgifter rörande alkohol- och tobaksarbetet. Med anledning av detta har kopplingen till kärnverksamhet inom folkhälsoområdet samt behovet av lokal närvaro och lokalkännedom missbedömts i promemorian. Regeringen delar remissinstansernas bedömning att länsstyrelsernas arbete med det drogförebyggande arbetet och det traditionella tillsynsarbetet avseende alkoholserving och metodutveckling av tobakstillsynen kräver lokal närvaro och lokalkännedom för att ett aktivt tillsynsarbete ska kunna bedrivas. Även arbetet med att integrera näringens egenkontroll i den samordnade lokala alkohol- och tobakstillsynen kräver god lokal förankring. Enligt regeringen skulle en koncentration av denna ärendegrupp dels försäkra länsstyrelsernas möjligheter att bidra till samordning och hållbara strukturer för det alkohol- och drogförebyggande arbetet i kommunerna, dels medföra att kunskap som har stor betydelse för att utföra övrig kärnverksamhet inom folkhälsoområdet skulle påverkas negativt. Regeringen

anser således, i motsats till vad som framförts i promemorian, att denna ärendegrupp inte bör koncentreras.

Sammanfattningsvis anser regeringen att det finns övervägande skäl för att verksamheter inom följande ärendegrupper är lämpade att koncentreras: medborgarskap, överförmyndare, begravningsfrågor, pantlåneverksamhet, bilskrotning, ensamrätt till sjunket gods, lönegaranti, deponerade medel, Allmänna arvsfonden, häradsallmänningar, bevakningsföretag, lotterier och bitillsyn. Regeringen anser att det är rimligt att anta att syftet med en koncentration kommer att uppnås vid en koncentration av dessa ärendegrupper dvs. bättre effektivitet och ökad likformighet i myndighetsutövningen.

Regeringen föreslår därför ändringar i de aktuella lagar som behövs för att dessa verksamheter ska kunna koncentreras till ett färre antal länsstyrelser än i dag.

Hur ska verksamheterna koncentreras?

Frågan är då hur dessa verksamheter ska koncentreras. Ett fåtal remissinstanser, däribland *Kammarkollegiet* och *Migrationsverket*, har anfört att vissa av ärendegrupperna kan vara mer lämpade att koncentrera till en sektorsmyndighet än till ett färre antal länsstyrelser. En sådan förändring får dock anses innebära ett alltför stort avsteg från principen om att enskilda ska ha tillgång till en myndighet på rimligt avstånd.

Andra remissinstanser, däribland *länsstyrelserna i Södermanlands, Kronobergs, Blekinge och Västra Götalands län*, har förespråkat att de nu föreslagna verksamheterna ska tilldelas olika länsstyrelser. Regeringen gör dock, i likhet med promemorian och *länsstyrelserna i Stockholms och Skåne län m.fl.*, bedömningen att de verksamheter som nu föreslås koncentreras, samtliga bör tilldelas samma sju länsstyrelser för en bättre överskådlighet och tydlighet avseende berörda verksamheter. Denna tydlighet är till fördel för kommuner, landsting och andra myndigheter samt för företag och enskilda som har kontakt med länsstyrelserna. En viss geografisk närhet för verksamheten bibehålls och avståndsproblematiken blir mer hanterlig, till skillnad från om uppgiften exempelvis skulle koncentreras till enbart en myndighet. Ökad effektivitet och rättssäkerhet bedöms bättre kunna uppnås genom att samma länsstyrelser tilldelas verksamheter. Vidare bedömer regeringen att en konsekvent koncentration lägger grunden för en förbättrad samordning mellan berörda verksamheter. Regeringen anser, i likhet med promemorian, att ovan nämnda verksamheter ska koncentreras till länsstyrelserna i Stockholms, Östergötlands, Skåne, Västra Götalands, Dalarnas, Västernorrlands och Norrbottens län. Syftet med valet av dessa är att få en väsentlig reduktion av antalet ansvariga länsstyrelser samtidigt som det inte blir alltför långa avstånd till en länsstyrelse för medborgare och företag. De länsstyrelser som verksamheterna ska koncentreras till är huvudsakligen de länsstyrelser som har den mest omfattande verksamheten i respektive område. Detta med anledning av att regeringen gör bedömningen att ju större länsstyrelsen är desto större är dess förutsättningar att använda och, i den utsträckning det behövs, komplettera befintlig kompetens till de koncentrerade verksamheterna.

Några remissinstanser, bl.a. *länsstyrelserna i Gävleborgs, Dalarnas och Kalmar län, Boverket och Gnosjö kommun*, framhåller att regeringen bör avvakta resultatet av Ansvarskommitténs förslag (SOU 2007:10) om framtida regionindelningar innan en koncentration genomförs. Ansvarskommitténs betänkande bereds för närvarande inom Regeringskansliet. Regeringens förslag till koncentration av länsstyrelseverksamhet är en åtgärd för att effektivisera och stärka rättssäkerheten. De verksamheter som föreslås koncentreras är av sådan ringa omfattning och specifik karaktär att denna koncentration inte styr regeringens framtida ställningstagande till Ansvarskommitténs betänkande och det kommande betänkandet från Utredningen om den statliga regionala förvaltningen (dir 2009:62), samt eventuella framtida regionindelningar. Den föreslagna koncentrationen kan även anpassas till en eventuell förändring av den regionala samhällsorganisationen. Utpekandet av de länsstyrelser som ska utföra den koncentrerade verksamheten görs i författningar som beslutas av regeringen. För att regeringen genom förordning ska kunna meddela de föreskrifter som behövs för att åstadkomma den nu nämnda koncentrationen krävs vissa mindre lagändringar. De lagändringar som aktualiseras innebär att formuleringar av typen ”den länsstyrelse som” byts ut mot ”länsstyrelsen” samt att bestämmelser som begränsar redan befintliga hänvisningar till ”länsstyrelsen” tas bort. Vidare har det i de olika lagarna förts in en bestämmelse som upplyser om att det i förordning kommer att anges vilka länsstyrelser som ansvarar för uppgifter enligt lagen. Det görs även ändringar i lagen (1974:191) om bevakningsföretag, bisjukdomslagen (1974:211), lotterilagen (1994:1000) och lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap av språklig och redaktionell karaktär. Genom upplysningsbestämmelserna tydliggörs koncentrationen av länsstyrelseverksamhet. I stiftelselagen (1994:1220) och lagen (1967:531) om tryggnad av pensionsstiftelser har koncentration av länsstyrelseverksamhet redan lett till ändringar i enligt med departementspromemorians förslag. Även i det lagstiftningsarbetet har upplysningsbestämmelser motsvarande de nu aktuella använts. Promemorian innehöll även förslag som ärendegrupperna stöd till boende och avfallstransporter. Frågan om behörig länsstyrelse i fråga om dessa ärendegrupper regleras dock inte i lag. Regeringen avser att i senare sammanhang besluta om de förordningsändringar som behövs.

5.5 Ikraftträdande

Regeringens förslag: Lagändringarna ska träda i kraft den 1 juli 2012.

Promemorian förslag: I promemorian föreslogs att lagändringarna skulle träda i kraft den 1 oktober 2008.

Remissinstanserna: Majoriteten av remissinstanserna har antingen tillstyrkt förslaget eller lämnat det utan erinran. *Länsstyrelsen i Kronobergs län* anser att en övergång till koncentration bör ske successivt eftersom avvecklingskostnaderna genom uppsägning vid en eventuell

neddragning blir betydande. Att samtidigt finansiera tjänster på annat håll blir därmed en dubbel kostnad. Prop. 2011/12:31

Skälen för regeringens förslag: En koncentration av ovannämnda verksamheter kräver förberedelser av olika slag, t.ex. i form av eventuell kompetensutveckling och i vissa fall personalavveckling samt överföring av handlingar. Det bör därför förflyta en tid innan de aktuella ändringarna träder i kraft. Mot denna bakgrund föreslår regeringen att lagändringarna ska träda i kraft den 1 juli 2012. Några särskilda övergångsbestämmelser behövs inte.

6 Konsekvenser

Regeringens bedömning: En koncentration av viss länsstyrelseverksamhet till färre länsstyrelser kräver en omfördelning av de ekonomiska resurserna mellan länsstyrelserna och bör resultera i kvalitets- och effektivitetsvinster inte bara för länsstyrelserna som helhet utan också för medborgare och företag.

Övergångskostnaderna bör bli marginella och rymmas inom ramen för nuvarande anslag.

Koncentrationen bör få marginella konsekvenser för de allmänna förvaltningsdomstolarna då antalet ärenden som överklagas inom de verksamheter som ska koncentreras är mycket lågt.

Koncentrationen bör få marginell inverkan på kommunerna då de med anledning av koncentrationen endast kan komma att samarbeta och stå under tillsyn av en annan länsstyrelse.

Lagförslagen bör inte medföra några större ekonomiska, sociala, miljö- eller jämställdhetsmässiga konsekvenser.

Promemorians bedömning: I promemorian finns en översiktlig beräkning över de personalmässiga konsekvenserna av förslagen. Promemorians bedömning innehåller också ett förslag om att de länsstyrelser som förlorar verksamhet ska inrätta enklare kundtjänster för enklare hänvisning och vägledning. I övrigt har ingen konsekvensanalys gjorts.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har inte lämnat några synpunkter på beräkningen över de personalmässiga konsekvenserna.

När det gäller behovet av att inrätta en enklare kundtjänst vid de länsstyrelser som förlorar verksamhet råder det delade meningar bland de remissinstanser som särskilt har yttrat sig i denna fråga. Bland de remissinstanser som uttryckligen är för promemorians förslag finns bl.a. *länsstyrelserna i Östergötlands*, och *Blekinge län, Falu, Karlskrona, Sölvesborgs* och *Västerås kommun*. *Västerås kommun* anser att risken för att allmänhetens tillgänglighet till de föreslagna områdena skulle försämrats motverkas av de föreslagna kundtjänsterna. De flesta kontakter sker dessutom via andra vägar än besök. Bland de remissinstanser som uttryckligen avstyrker promemorians förslag finns bl.a. *länsstyrelserna i Uppsala, Gävleborgs* och *Skåne län, Landsorganisationen i Sverige (LO)* och *Verket för högskoleservice*. *Länsstyrelsen i Uppsala län* framhåller att en vägledning och en kundtjänst inte uppfyller den enskildes önske-

mål att få tala med just den som handlägger det aktuella ärendet. En kundtjänst blir således en kostsam och improduktiv myndighetskuliss för medborgaren. Verket för högskoleservice visar hur en annan samhällssektor valt att organisera ett specifikt ärendeflöde utifrån en annan modell än den som promemorian föreslår. Exempelvis besvaras allmänna frågor via telefon och e-post via ett s.k. contact center. Resultatet visar att flera högskolor har kunnat minska sina telefontider och resurser för telefon- och e-postservice. Flera remissinstanser, bl.a. *Ekonomistyrningsverket, länsstyrelserna i Uppsala, Jönköpings, Kronobergs, Värmlands, Örebro, Västmanlands, Gävleborgs län, Jönköpings kommun och Tjänstemännens Centralorganisation (TCO)*, anser att det är en brist att promemorian inte har någon närmare ekonomisk och verksamhetsanknuten analys av de föreslagna förändringarna särskilt då syftet har varit att åstadkomma högre effektivitet. *Kammarrätten i Stockholm* och *Domstolsverket* påpekar att om delar av länsstyrelsernas kärnverksamhet flyttas över från nuvarande 21 länsstyrelser till ett mindre antal länsstyrelser, kommer det inte endast att påverka länsstyrelsernas verksamhet utan även leda till en omfördelning av antalet överklagade ärenden till länsrätterna (numera förvaltningsrätterna).

Skälen för regeringens bedömning

Statsfinansiella konsekvenser

Koncentration av viss länsstyrelseverksamhet till färre länsstyrelser kräver en omfördelning av de ekonomiska resurserna mellan länsstyrelserna. Övergångskostnaderna bedöms bli marginella och rymmas inom ramen för nuvarande anslag. Koncentrationen ska resultera i kvalitets- och effektivitetsvinster inte bara för länsstyrelserna som helhet utan också för medborgare och företag.

Konsekvenser för det allmänna

Den föreslagna koncentrationen kommer att leda till en mer likformig och effektivare verksamhet genom att kompetensen kommer öka hos de länsstyrelser som verksamheten koncentreras till. Detta innebär således en ökad rättssäkerhet för medborgare och företag. Koncentrationen kan endast få marginell betydelse för regional tillväxt, bl.a. vad gäller sysselsättning och offentlig service i delar av landet samt länsstyrelsens uppgifter enligt 2 § i länsstyrelseinstruktionen. De ökade avstånden till länsstyrelsen innebär att tillgängligheten delvis minskar och att länsstyrelserna får längre avstånd till de platser som ska besökas. Detta bedöms dock få ringa betydelse dels för att de verksamheter som koncentreras är relativt avståndsberoende, dels för att medborgare och företag blir allt mer vana vid att söka information via Internet samt sköta sina myndighetskontakter via e-post och telefon. Länsstyrelserna har också sedan flera år tillbaka en gemensam webbplats, www.lst.se, där medborgare och företag kan få information om vilken länsstyrelse de ska vända sig till. Regeringen anser att det är viktigt att de länsstyrelser som verksamhet ska koncentreras till ser över möjligheten och lämpligheten att utveckla

nya gemensamma e-, telefoni- och kundtjänster för de aktuella ärendegrupperna, då detta kan underlätta för såväl medborgare och företag som länsstyrelser. Regeringen ser inte att det finns behov av att inrätta en enklare kundtjänst hos de länsstyrelser som till följd av koncentrationen blir av med verksamhet. Regeringen har för avsikt att noga följa upp hur propositionens förslag påverkar det allmännas behov av tillgänglighet till de berörda verksamheterna.

Konsekvenser för länsstyrelserna

Förslaget om att koncentrera vissa verksamheter till ett färre antal länsstyrelser kräver en omfördelning av resurser mellan länsstyrelserna. De länsstyrelser som ska ta emot verksamheter kommer att få i uppdrag att inordna verksamheten och att samordna övergången. De länsstyrelser som ska lämna över verksamheter kommer att få i uppdrag att förbereda ett överlämnande av dessa.

Överföringen av ansvaret för de verksamheter som ska koncentreras ska betraktas som en övergång av verksamhet enligt 6 b § lagen (1982:80) om anställningsskydd. Med anledning av koncentrationen förlorar de 14 avlämnande länsstyrelserna vissa möjligheter till tvärsektorieell samordning mellan olika verksamheter. Detta bedöms dock endast ha ringa betydelse för de berörda länsstyrelsernas samlade uppdrag då de verksamheter som koncentreras har begränsat samband med länsstyrelsernas övriga uppdrag.

Eventuella kostnader för överförandet av verksamheterna ska rymmas inom ramen för nuvarande budgetramar.

För att säkerställa att potentiella vinster realiserats ska genomförandet av koncentrationen följas upp.

Konsekvenser för domstolarna

Förslaget bedöms få marginella konsekvenser för de allmänna domstolarna och de allmänna förvaltningsdomstolarna i form av omfördelning från en domstol till en annan då antalet ärenden som överklagas inom de verksamheter som ska koncentreras är mycket lågt. I vissa fall kan förslaget innebära att ärenden omfördelas mellan de allmänna domstolarna vad gäller t.ex. ärenden enligt lagen (1927:56) om nedsättning om pengar hos myndighet. Vad gäller de allmänna förvaltningsdomstolarna antas förvaltningsrätterna i Malmö, Stockholm, Luleå och Falun få en marginell ökning av mål. De förvaltningsrätter som antas få en marginell minskning av mål är förvaltningsrätterna i Växjö, Umeå, Uppsala, Jönköping och Karlstad.

Konsekvenser för kommunerna

Förslaget bedöms ha marginell inverkan på kommunerna då vissa kommuner kan komma att samarbeta med och stå under tillsyn av en annan länsstyrelse med anledning av koncentrationen. Detta förekommer dock redan i dag beträffande verksamheter som sedan tidigare är koncentrerade till ett färre antal länsstyrelser.

Förslagen bedöms inte ha några större ekonomiska, sociala eller miljö- och jämställdhetsmässiga konsekvenser. Bedömningen görs med hänsyn till att verksamheterna även fortsättningsvis kommer att bedrivas av länsstyrelser.

Bilaga 1 Sammanfattning av departementspromemorian Koncentration av länsstyrelseverksamhet (Ds 2007:28)

Inledning

Koncentrationsutredningens uppdrag har enligt regeringens direktiv varit att analysera koncentration och samordning av länsstyrelsernas kärnverksamhet. Utifrån analysen skulle utredningen lämna förslag på verksamheter som skulle kunna koncentreras till en eller flera länsstyrelser. Utredningen skulle också beakta möjligheten till ökad samordning mellan länsstyrelserna.

Utredningen lämnar i denna rapport förslag om verksamheter som kan koncentreras och till vilka länsstyrelser de bör koncentreras.

Utredningen har i sitt arbete haft omfattande kontakter med företrädare för länsstyrelserna.

Avgränsningar och definitioner

Utredningen har avgränsat sitt uppdrag till att huvudsakligen omfatta koncentration av länsstyrelsernas kärnverksamhet. Samordning av länsstyrelsernas verksamhet i syfte att förbättra effektivitet och service är i huvudsak ett åliggande för länsstyrelserna själva.

Utredningen har definierat kärnverksamhet som alla typer av verksamhet som länsstyrelserna ska bedriva enligt särskilda bestämmelser i författningar.

Med koncentration avses utredningen åtgärder - i regel författningsändringar - för att samla ansvaret för en viss verksamhet till ett mindre antal länsstyrelser. Koncentration innebär att dessa länsstyrelser fullgör verksamheten även i andra län än det egna.

Utgångspunkter för koncentration

I utredningens direktiv anges som syfte med ökad koncentration och samordning att åstadkomma en högre effektivitet och att säkerställa en väl fungerande rättssäkerhet. Med utgångspunkt i å ena sidan dessa syften med koncentration och å andra sidan de övriga förvaltningspolitiska värden som syftena kan komma i konflikt med, har utredningen konstruerat en vägledning för att bedöma lämpligheten i att koncentrera en verksamhet. Vägledningen har formulerats som ett antal kriterier som verksamheten bör provas emot. Kriterierna ska inte uppfattas som nödvändiga villkor för att verksamhet ska kunna koncentreras. Avsikten med att tillämpa kriterierna har varit att identifiera verksamheter där förutsättningarna för att uppnå syftena med koncentration är goda, samtidigt som övriga förvaltningspolitiska värden åsidosätts i så liten utsträckning som möjligt.

Med utgångspunkt i kriterierna bedömer utredningen sammanfattningsvis att det är mer motiverat att koncentrera en verksamhet som kännetecknas av att den har:

- Behov av likformigt utförande (jämfört med en verksamhet som bör anpassas efter länets förutsättningar).
- Begränsat samband med länsstyrelsens övriga kärnverksamhet.
- Begränsad betydelse för länsstyrelsens uppdrag enligt 2 § länsstyrelseinstruktionen.
- Låg besöksfrekvens.
- Få externa besök.
- Begränsat behov av lokalkännedom.
- Liten omfattning och hög komplexitet.

Utredningens kriterier kan dock komma i konflikt med varandra och har delvis en inbördes rangordning. Eftersom kriterierna svarar mot olika förvaltningspolitiska värden är en sådan rangordning beroende av vilka värden som prioriteras. Utredningen har arbetat utifrån en rangordning som innebär att nedanstående kriterier ska vara uppfyllda för att utredningen ska anse att koncentration är motiverad. Verksamheten ska:

- Utföras likformigt.
- Ha begränsat samband med länsstyrelsens övriga kärnverksamhet.
- Ha begränsad betydelse för länsstyrelsens uppdrag enligt 2 § länsstyrelseinstruktionen.

Övriga kriterier bör vara uppfyllda för att verksamheten ska lämpa sig för koncentration.

Förslag om verksamhet som kan koncentreras

Med utgångspunkt i ovan nämnda vägledning och kriterier har utredningen analyserat länsstyrelsernas kärnverksamheter. Analysen har gjorts i samråd med företrädare för tio olika länsstyrelser, vissa sektorsmyndigheter och, finansdepartementets länsstyrelseenhet.

Utredningen föreslår koncentration av länsstyrelsernas verksamhet inom följande områden:

- Medborgarskap
- Överförmyndare
- Begravningsfrågor
- Pantlåneverksamhet
- Frågor enligt aktiebolagslagen, lagen om ekonomiska föreningar m.fl.
- Bilskrotning
- Ensamrätt till sjunket gods
- Stiftelser
- Lönegaranti
- Deponerade medel
- Allmänna arvsfonden
- Åborätt och häradsallmänningar
- Allmän kameraövervakning
- Bevakningsföretag
- Lotterier, bingo m.m.
- Stöd till boende
- Mineral- och torvfyndigheter

- Transport av avfall och farligt avfall
- Bitillsyn
- Alkohol- och tobaksärenden

Utredningen bedömer att det även finns starka skäl att koncentrera länsstyrelsernas verksamhet inom:

- Yrkesmässig trafik
- Körkortsärenden

Förslag om hur verksamhet ska koncentreras

Efter att ha tagit ställning till frågan om vilka verksamheter som lämpar sig för koncentration besvarar utredningen frågan om vilka länsstyrelser verksamheterna ska koncentreras till.

Konsekvent koncentration

Utredningen bedömer att koncentration av länsstyrelseverksamhet – när den är motiverad - konsekvent bör göras till ett bestämt antal länsstyrelser. Jämfört med alternativet flexibel koncentration, dvs. att utifrån varje enskild verksamhets förutsättningar eller något slags rättvisepincip besluta vilken eller vilka länsstyrelser som ska bli föremål för koncentration, innebär konsekvent koncentration större tydlighet. Denna tydlighet är till fördel för kommuner, landsting och andra myndigheter samt för enskilda medborgare som har kontakter med länsstyrelserna. Den förbättrar också regeringens möjligheter att styra länsstyrelserna och länsstyrelseorganisationens kapacitet att ta emot nya uppgifter på förvaltningsområdet.

Konsekvent koncentration till sju länsstyrelser

Att utredningen förordar konsekvent koncentration innebär att den har att besvara frågan om hur många länsstyrelser som bör bli föremål för koncentration. Utredningen ska enligt direktiven beakta Ansvarskommitténs förslag. För att anpassa utredningens förslag till de som Ansvarskommittén lägger bedömer utredningen att koncentration som huvudprincip bör göras till ett antal länsstyrelser som så långt möjligt överensstämmer med den statliga regionala organisation som Ansvarskommittén föreslår. Det skulle innebära att koncentration som huvudregel görs till 6–9 utpekade länsstyrelser.

Delvis med utgångspunkt i Ansvarskommitténs förslag har utredningen bedömt att sju länsområden, vart och ett bestående av flera län, bör utgöra utgångspunkt för koncentration. Avsikten har varit att identifiera ett antal områden som dels svarar mot Ansvarskommitténs förslag och dels väsentligt reducerar antalet ansvariga länsstyrelser, men som inte medför alltför långa avstånd till länsstyrelsen.

Inom vart och ett av dessa områden kommer en länsstyrelse att ha ett utpekad ansvar för de koncentrerade verksamheterna. Utredningen bedömer att den ansvariga länsstyrelsen huvudsakligen bör vara den som – i jämförelse med övriga länsstyrelser i området – har den mest omfattande

verksamheten. Det bakomliggande antagandet är att ju större länsstyrelsen är, desto större är dess förutsättningar att använda och, i den utsträckning det behövs, komplettera befintlig kompetens till de koncentrerade verksamheterna.

Mot bakgrund av ovanstående bedömningar föreslår utredningen att länsstyrelseverksamhet – när det är motiverat – som huvudprincip koncentreras till följande länsstyrelser, med ansvar för följande områden:

Område	Omfattar länen	Ansvarig länsstyrelse
Norra Norrland	Norbotten, Västerbotten	Länsstyrelsen i Norrbottens län
Södra Norrland	Jämtland, Västernorrland	Länsstyrelsen i Västernorrlands län
Norra Mellan Sverige	Gävleborg, Dalarna, Örebro, Värmland	Länsstyrelsen i Dalarnas län
Stockholm – Mälardalen	Stockholm, Uppsala, Södermanland, Västmanland, Gotland	Länsstyrelsen i Stockholms län
Västra Götaland	Västra Götaland, Halland	Länsstyrelsen i Västra Götalands län
Östra Götaland	Östergötland, Jönköping, Kalmar	Länsstyrelsen i Östergötlands län
Sydsverige	Skåne, Blekinge, Kronoberg	Länsstyrelsen i Skåne län

Ovanstående indelning ska enligt utredningens bedömning i framtiden anpassas till den regionala samhällsorganisation som eventuellt blir resultatet av Ansvarskommitténs förslag.

Utredningen menar också att det inom vissa av ovannämnda områden – där det inte framstår som uppenbart vilken länsstyrelse som verksamhet ska koncentreras till - kan finnas skäl för regeringen att ytterligare analysera frågan om ansvarig länsstyrelse.

Utredningen poängterar också, att även om den föreslår konsekvent koncentration till ovan angivna länsstyrelser, så kan det i en del fall – med utgångspunkt i en verksamhets specifika karaktär - vara motiverat att frångå denna huvudprincip. Det kan i så fall innebära att verksamhet koncentreras till fler eller färre och även till andra länsstyrelser än de utredningen föreslår.

Konsekvenser av förslag och bedömningar

Utredningen föreslår att det vid de länsstyrelser som till följd av koncentration blir av med verksamhet ska utvecklas någon form av enklare kundtjänst för de koncentrerade uppgifterna. Utredningen föreslår att regeringen uppdrar åt länsstyrelserna att inrätta sådana kundtjänster. Arbetet bör samordnas av en länsstyrelse och resultatet bör redovisas till regeringen senast den 1 juli 2008.

Vid de 14 länsstyrelser som skulle förlora verksamhet till följd av utredningens bedömningar och förslag uppgår antalet direkt berörda årsarbetskrafter till drygt 200 enligt utredningens beräkningar.

Det finns dock idag inget underlag för säkra bedömningar av de ekonomiska och organisatoriska konsekvenserna av utredningens förslag. Om förslagen ska genomföras krävs att ett sådant underlag tas fram för varje länsstyrelse. Utredningen föreslår att regeringen uppdrar åt länsstyrelserna att gå igenom de ekonomiska och organisatoriska konsekvenserna av utredningens förslag och att arbetet inom varje länsområde samordnas av den länsstyrelse som ska ta emot de koncentrerade verksamheterna.

Författningsförslag

Om en uppgift ska koncentreras, dvs. att ansvaret för att uppgiften fullgörs samlas till ett mindre antal länsstyrelser, måste den författning där uppgiften regleras ändras. I författningen måste de länsstyrelser pekats ut som är mottagare av den koncentrerade uppgiften och de län anges som ska ingå i denna länsstyrelses verksamhetsområde. Utredningen har utarbetat förslag till författningsändringar. Dessa återfinns i rapportens bilaga 2.

Bilaga 2 Lagförslag i departementspromemorian
Koncentration av länsstyrelseverksamhet
(Ds 2007:28)

Prop. 2011/12:31
Bilaga 2

1. Förslag till lag om ändring i lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap att 22 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

22 §

Migrationsverket prövar ärenden enligt denna lag, om inte annat framgår av andra stycket.

Anmälningar enligt 7–9, 18 eller 19 § som gäller en medborgare i Danmark, Finland, Island eller Norge prövas av *länsstyrelsen i det län där den som anmälan gäller är folkbokförd.*

Anmälningar enligt 7–9, 18 eller 19 § som gäller en medborgare i Danmark, Finland, Island eller Norge prövas av *den länsstyrelse som regeringen bestämmer.*

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2008.

Härigenom föreskrivs i fråga om föräldrabalken att 19 kap. 9, 10 och 17 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

19 kap.

9 §

En överförmyndare, en ledamot i överförmyndarnämnden eller en ersättare kan efter anmälan av *länsstyrelsen* entledigas av rätten, om det visar sig att han eller hon inte är lämplig.

En överförmyndare, en ledamot i överförmyndarnämnden eller en ersättare kan efter anmälan av *den länsstyrelse som regeringen bestämmer* entledigas av rätten, om det visar sig att han eller hon inte är lämplig.

10 §

Om såväl överförmyndare som hans eller hennes ersättare är förhindrade att fullgöra sitt uppdrag, får *länsstyrelsen* förordna tillfällig vikarie.

Om såväl överförmyndare som hans eller hennes ersättare är förhindrade att fullgöra sitt uppdrag, får *den länsstyrelse som regeringen bestämmer* förordna tillfällig vikarie.

17 §

Länsstyrelsen skall utöva tillsyn över överförmyndares och överförmyndarnämnders verksamhet.

Tillsyn över överförmyndares och överförmyndarnämnders verksamhet skall utövas av den länsstyrelse som regeringen bestämmer.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2008.

3. Förslag till lag om ändring i begravningslagen (1990:1144)

Prop. 2011/12:31
Bilaga 2

Häri genom föreskrivs i fråga om begravningslagen (1990:1144)
dels att rubriken till 1 kap. skall ha följande lydelse,
dels att i lagen skall införas en ny paragraf, 1 a §, med följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 a §

Länsstyrelsens uppgifter enligt denna lag skall fullgöras av den länsstyrelse som regeringen bestämmer.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2008.

4. Förslag till lag om ändring i pantbankslagen (1995:1000)

Prop. 2011/12:31
Bilaga 2

Härigenom föreskrivs i fråga om pantbankslagen (1995:1000) dels att i lagen skall införas en ny paragraf, 2 a §, med följande lydelse, dels att 5 och 24 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 a §

Länsstyrelsens uppgifter enligt denna lag skall fullgöras av den länsstyrelse som regeringen bestämmer.

5 §

Frågan om tillstånd prövas av länsstyrelsen i det län där verksamheten skall bedrivas.

Skall verksamheten bedrivas i flera län, prövas frågan av länsstyrelsen i det län där företagets svenska huvudkontor är beläget.

Skall verksamheten bedrivas i flera län, prövas frågan av länsstyrelsen i det län där företagets svenska huvudkontor är beläget.

Innan en pantbank öppnar ett nytt kontor, skall anmälan göras till den länsstyrelse som beviljat tillståndet. Öppnas kontoret i ett annat län, skall anmälan göras även till länsstyrelsen i det länet.

24 §

En pantbank står under tillsyn av länsstyrelsen.

Driver pantbanken verksamhet i flera län, är länsstyrelsen i det län där företagets svenska huvudkontor är beläget huvudansvarig för tillsynen. Den lokala tillsynen i de övriga län där företaget bedriver verksamhet utövas med biträde av länsstyrelserna i dessa län.

En pantbank står under tillsyn av länsstyrelsen.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2008.

5. Förslag till lag om ändring i lagen (2007:162) om
bilskrotningsfonden

Prop. 2011/12:31
Bilaga 2

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2007:162) om bilskrotningsfonden att 5 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §

Frågor om skrotningsersättning prövas av Vägverket. Vägverkets beslut får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätt.

Frågor om skrotningsbidrag prövas av *länsstyrelsen*. Länsstyrelsens beslut får överklagas till Naturvårdsverket. Naturvårdsverkets beslut får inte överklagas.

Frågor om skrotningsbidrag prövas av *den länsstyrelse som regeringen bestämmer*. Länsstyrelsens beslut får överklagas till Naturvårdsverket. Naturvårdsverkets beslut får inte överklagas.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2008.

6. Förslag till lag om ändring i lagen (1984:983) om ensamrätt till bärgning

Prop. 2011/12:31
Bilaga 2

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1984:983) om ensamrätt till bärgning att 3 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Ansökan om ensamrätt till bärgning prövas av *länsstyrelsen i det län där godset finns.*

Föreslagen lydelse

3 §

Ansökan om ensamrätt till bärgning prövas av

1. *Länsstyrelsen i Stockholm län om godset finns i Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Gotlands eller Västmanlands län,*

2. *Länsstyrelsen i Östergötlands län om godset finns i Östergötlands, Jönköpings eller Kalmar län,*

3. *Länsstyrelsen i Skåne län om godset finns i Kronobergs, Blekinge eller Skåne län,*

4. *Länsstyrelsen i Västra Götalands län om godset finns i Hallands eller Västra Götalands län,*

5. *Länsstyrelsen i Dalarnas län om godset finns i Värmlands, Örebro, Dalarnas eller Gävleborgs län,*

6. *Länsstyrelsen i Västernorrlands län om godset finns i Västernorrlands eller Jämtlands län och*

7. *Länsstyrelsen i Norrbottens län om godset finns i Västerbottens och Norrbottens län.*

Ensamrätt får ges bara till den som är lämplig med hänsyn till allmänna och enskilda intressen. Har flera ansökningar gjorts rörande samma område, skall länsstyrelsen pröva vilken av sökandena som från allmän synpunkt bör ha företräde.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2008.

7. Förslag till lag om ändring i lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m.

Prop. 2011/12:31
Bilaga 2

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m. att 31 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

31 §

Tillsynsmyndighet är *länsstyrelsen i det län där arbetsgivaren har sitt hemvist.*

Tillsynsmyndighet är *den länsstyrelse som regeringen bestämmer.*

Styrelsen för en pensions- eller personalstiftelse skall anmäla stiftelsen för tillsyn senast sex månader efter det att styrelsen har tagit emot sitt uppdrag. En pensionsstiftelse som avses i 9 a § första stycket skall dock anmälas för tillsyn genast efter det att uppdraget tagits emot.

Anmälan enligt andra stycket skall innehålla uppgift om stiftelsens postadress och telefon samt om styrelseledamöternas namn, personnummer, bostadsadress, postadress och telefon. Till anmälan skall fogas bestyrkt kopia av de handlingar som arbetsgivaren upprättat avseende stiftelsen samt, om möjligt, uppgift om storleken och beskaffenheten av stiftelsens förmögenhet. När en ändring har inträtt i något förhållande som tidigare har anmälts, skall detta genast anmälas till tillsynsmyndigheten.

När en pensionsstiftelses verksamhet når den omfattning som anges i 9 a § första stycket, skall dess styrelse genast göra en anmälan till tillsynsmyndigheten. Detsamma gäller när en pensionsstiftelse beslutat att tillämpa de bestämmelser som anges i nämnda stycke. Finansinspektionen får, om det finns särskilda skäl, efter ansökan från en pensionsstiftelse vars verksamhet inte längre har den omfattning som anges i 9 a § första stycket eller som inte längre vill tillämpa dessa bestämmelser i enlighet med vad som anges i 9 a § andra stycket besluta att stiftelsen inte längre skall tillämpa de regler som anges i det förstnämnda stycket.

Tillsynsmyndigheten skall föra ett register över anmälda stiftelser. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om avgifter för tillsyn och registrering enligt denna lag.

Tillsynsmyndigheten skall underrätta Finansinspektionen om en anmälan enligt andra stycket andra meningen eller fjärde stycket. Finansinspektionen skall underrätta tillsynsmyndigheten om en ansökan enligt femte stycket och om det beslut som inspektionen fattar med anledning av en sådan ansökan.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2008.

8. Förslag till lag om ändring i lönegarantilagen (1992:497)

Prop. 2011/12:31

Bilaga 2

Härigenom föreskrivs i fråga om lönegarantilagen (1992:497) att 22 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

22 §

Garantibelopp betalas av länsstyrelsen i det län dit den tingsrätt som handlägger konkursärendet eller ärendet om företagsrekonstruktion hör. I de fall som avses i 21 § betalas garantibeloppet av länsstyrelsen i det län där arbetstagaren vistas.

Garantibelopp betalas av länsstyrelsen. Regeringen meddelar föreskrifter om vilka länsstyrelser som skall svara för utbetalningen.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2008.

9. Förslag till lag om ändring i lagen (1927:56) om nedsättning av pengar hos myndighet

Prop. 2011/12:31
Bilaga 2

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1927:56) om nedsättning av pengar hos myndighet att 1 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Vägrar borgenär att mottaga erbjuden betalning av förfallen gäld, som skall erläggas i penningar, eller är på grund av borgenärs bortovaro eller sjukdom eller någon annan av honom beroende omständighet gäldenären hindrad att verkställa betalning av sådan gäld, äge gäldenären fullgöra betalningen genom att för borgenärens räkning nedsätta beloppet hos länsstyrelsen.

Lag samma vare, där gäldenären ej vet eller bör veta vem som är borgenär, så ock där ovisshet råder om vem av två eller flera som är rätt borgenär samt gäldenären icke skäligen kan anses pliktig att på eget äventyr bedöma, till vilken av dem betalningen skall erläggas.

Regeringen meddelar föreskrifter om hos vilka länsstyrelser nedsättning av pengar skall ske.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2008.

Härigenom föreskrivs i fråga om jordabalken att 8 kap. 12 a § och 12 kap. 21 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap.

12 a §

Anser arrendatorn att han enligt en bestämmelse i denna balk har rätt till nedsättning av arrendeavgiften eller till ersättning för skada eller för avhjälpande av brist eller att han har någon annan motfordran hos jordägaren, och vill arrendatorn dra av motsvarande belopp från en arrendeavgift som utgår i pengar, får han deponera beloppet hos *länsstyrelsen*. Detta gäller också när parterna är oense om storleken på en arrendeavgift som skall utgå i pengar men vars belopp inte framgår av avtalet.

Anser arrendatorn att han enligt en bestämmelse i denna balk har rätt till nedsättning av arrendeavgiften eller till ersättning för skada eller för avhjälpande av brist eller att han har någon annan motfordran hos jordägaren, och vill arrendatorn dra av motsvarande belopp från en arrendeavgift som utgår i pengar, får han deponera beloppet hos *den länsstyrelse som regeringen bestämmer*. Detta gäller också när parterna är oense om storleken på en arrendeavgift som skall utgå i pengar men vars belopp inte framgår av avtalet.

Bestämmelser om deposition i vissa andra fall finns i lagen (1927:56) om nedsättning av pengar hos myndighet.

När arrendatorn vill deponera ett belopp hos länsstyrelsen enligt första stycket, skall han lämna skriftliga uppgifter i två exemplar om arrendeförhållandet, förfallodagen och grunden för avdraget eller tvistens beskaffenhet samt ställa pant eller borgen, som länsstyrelsen finner skälig, för den kostnad jordägaren kan få för att få ut beloppet och för ränta på beloppet. Har arrendatorn deponerat en arrendeavgift hos länsstyrelsen, får jordägaren inte göra gällande att arrenderätten blivit förverkad på grund av att det deponerade beloppet inte har betalats till honom.

Länsstyrelsens beslut i ett ärende om deposition får överklagas till tingsrätten på den ort där länsstyrelsen finns. Vid överklagande gäller lagen (1996:242) om domstolsärenden.

12 kap.

21 §

Anser hyresgästen att han enligt 11–14, 16–18 eller 26 § har rätt till nedsättning av hyran eller till ersättning för skada eller för avhjälpande av brist eller att han har någon annan motfordran hos hyresvärden, och vill hyresgästen dra av motsvarande belopp på hyra som utgår i pengar, får han deponera beloppet hos *länsstyrelsen*.

Anser hyresgästen att han enligt 11–14, 16–18 eller 26 § har rätt till nedsättning av hyran eller till ersättning för skada eller för avhjälpande av brist eller att han har någon annan motfordran hos hyresvärden, och vill hyresgästen dra av motsvarande belopp på hyra som utgår i pengar, får han deponera beloppet hos *den länsstyrelse*

Vad som sagts nu gäller också när det råder tvist om storleken av hyra som skall utgå i pengar men som ej är till beloppet bestämd i avtalet. *som regeringen bestämmer.* Vad som sagts nu gäller också när det råder tvist om storleken av hyra som skall utgå i pengar men som ej är till beloppet bestämd i avtalet

När hyresgästen enligt första stycket deponerar belopp hos länsstyrelsen, skall han lämna skriftlig uppgift i två exemplar om hyresförhållandet, förfallodagen och grunden för avdraget eller tvistens beskaffenhet samt ställa pant eller borgen, som länsstyrelsen finner skälig, för den kostnad hyresvärden kan få för att få ut beloppet och för ränta på beloppet.

Har hyresgästen deponerat hyra hos länsstyrelsen, får hyresvärden icke göra gällande, att hyresrätten blivit förverkad på grund av att det deponerade beloppet ej betalats till honom.

Ett beslut av länsstyrelsen med anledning av deposition får överklagas till tingsrätten på den ort där länsstyrelsen finns. Vid överklagande gäller lagen (1996:242) om domstolsärenden.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2008.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1994:243) om Allmänna arvsfonden att 27 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

27 §

Den som vill att ett arv eller ett försäkringsbelopp som har tillfallit fonden skall avstås helt eller delvis, skall ansöka om detta hos Kammarkollegiet. Kammarkollegiet får uppdra åt *länsstyrelsen i det län, där den avlidne senast har haft sitt hemvist, att utreda frågan.*

Den som vill att ett arv eller ett försäkringsbelopp som har tillfallit fonden skall avstås helt eller delvis, skall ansöka om detta hos Kammarkollegiet. Kammarkollegiet får uppdra åt *en länsstyrelse att utreda frågan. Om den avlidne senast har haft sitt hemvist i*

1. Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Gotlands eller Västmanlands län skall uppdraget ges till Länsstyrelsen i Stockholms län,

2. Östergötlands, Jönköpings eller Kalmar län skall uppdraget ges till Länsstyrelsen i Östergötlands län,

3. Kronobergs, Blekinge eller Skåne län skall uppdraget ges till Länsstyrelsen i Skåne län,

4. Hallands eller Västra Götalands län skall uppdraget ges till Länsstyrelsen i Västra Götalands län,

5. Värmlands, Örebro, Dalarnas eller Gävleborgs län skall uppdraget ges till Länsstyrelsen i Dalarnas län,

6. Västernorrlands eller Jämtlands län skall uppdraget ges till Länsstyrelsen i Västernorrlands län eller

7. Västerbottens eller Norrbottens län skall uppdraget ges till Länsstyrelsen i Norrbottens län.

Om Kammarkollegiet inte får besluta i ärendet skall kollegiet överlämna handlingarna med eget yttrande till regeringen.

En ansökan om arvsavstående skall göras senast tre år efter dödsfallet eller efter det att arvet genom preskription har tillfallit fonden.

Om en ansökan har kommit in för sent skall den avvisas.

12. Förslag till lag om ändring i lagen (1952:166) om häradsallmänningar

Prop. 2011/12:31
Bilaga 2

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1952:166) om häradsallmänningar att 1 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Med häradsallmänning förstås i denna lag av ålder bestående häradsallmänning.

Med länsstyrelse avses i denna lag *länsstyrelsen i det län där allmänningens styrelse har sitt säte.*

Föreslagen lydelse

1 §

Med häradsallmänning förstås i denna lag av ålder bestående häradsallmänning.

Med länsstyrelse avses i denna lag

1. *Länsstyrelsen i Stockholms län om allmänningens styrelse har sitt säte i Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Gotlands eller Västmanlands län,*

2. *Länsstyrelsen i Östergötlands län om allmänningens styrelse har sitt säte i Östergötlands, Jönköpings eller Kalmar län,*

3. *Länsstyrelsen i Skåne län om allmänningens styrelse har sitt säte i Kronobergs, Blekinge eller Skåne län,*

4. *Länsstyrelsen i Västra Götalands län om allmänningens styrelse har sitt säte i Hallands eller Västra Götalands län,*

5. *Länsstyrelsen i Dalarnas län om allmänningens styrelse har sitt säte i Värmlands, Örebro, Dalarnas eller Gävleborgs län,*

6. *Länsstyrelsen i Västernorrlands län om allmänningens styrelse har sitt säte i Västernorrlands eller Jämtlands län eller*

7. *Länsstyrelsen i Norrbottens län om allmänningens styrelse har sitt säte i Västerbottens eller Norrbottens län.*

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2008.

13. Förslag till lag om ändring i lagen (1999:292) om avveckling av stadgad åborätt och landgille

Prop. 2011/12:31
Bilaga 2

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1999:292) om avveckling av stadgad åborätt och landgille att i lagen skall införas en ny paragraf, 4 a §, med följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 a §

Länsstyrelsen uppgifter enligt 3 och 4 §§ skall vad gäller

1. Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Gotlands och Västmanlands län fullgöras av Länsstyrelsen i Stockholms län,

2. Östergötlands, Jönköpings och Kalmar län fullgöras av Länsstyrelsen i Östergötlands län, 3. Kronobergs, Blekinge och Skåne län fullgöras av Länsstyrelsen i Skåne län,

4. Hallands och Västra Götalands län fullgöras av Länsstyrelsen i Västra Götalands län,

5. Värmlands, Örebro, Dalarnas och Gävleborgs län fullgöras av Länsstyrelsen i Dalarnas län,

6. Västernorrlands och Jämtlands län fullgöras av Länsstyrelsen i Västernorrlands län och

7. Västerbottens och Norrbottens län fullgöras av Länsstyrelsen i Norrbottens län.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2008.

14. Förslag till lag om ändring i lagen (1998:150) om allmän kameraövervakning

Prop. 2011/12:31
Bilaga 2

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1998:150) om allmän kameraövervakning

*dels att i lagen skall införas en ny paragraf, 2 a §, av följande lydelse,
dels att 15 § ska ha följande lydelse.*

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 a §

Länsstyrelsen uppgifter enligt 3 och 4 §§ skall vad gäller

1. Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Gotlands och Västmanlands län fullgöras av Länsstyrelsen i Stockholms län,

2. Östergötlands, Jönköpings och Kalmar län fullgöras av Länsstyrelsen Östergötlands län,

3. Kronobergs, Blekinge och Skåne län fullgöras av Länsstyrelsen i Skåne län,

4. Hallands och Västra Götalands län fullgöras av Länsstyrelsen i Västra Götalands län,

5. Värmlands, Örebro, Dalarnas och Gävleborgs län fullgöras av Länsstyrelsen i Dalarnas län,

6. Västernorrlands och Jämtlands län fullgöras av Länsstyrelsen i Västernorrlands län och

7. Västerbottens och Norrbottens län fullgöras av Länsstyrelsen i Norrbottens län.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2008.

15. Förslag till lag om ändring i lagen (1974:191) om bevakningsföretag

Prop. 2011/12:31
Bilaga 2

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1974:191) om bevakningsföretag att 5, 6 och 8 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Frågor om auktorisation prövas av länsstyrelsen i det län där företagets ledning har sitt säte.

5 §

Frågor om auktorisation prövas av

1. Länsstyrelsen i Stockholms län om företagets ledning har sitt säte i Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Gotlands eller Västmanlands län,

2. Länsstyrelsen i Östergötlands län om företagets ledning har sitt säte i Östergötlands, Jönköpings eller Kalmar län,

3. Länsstyrelsen i Skåne län om företagets ledning har sitt säte i Kronobergs, Blekinge eller Skåne län,

4. Länsstyrelsen i Västra Götalands län om företagets ledning har sitt säte i Hallands eller Västra Götalands län,

5. Länsstyrelsen i Dalarnas län om företagets ledning har sitt säte i Värmlands, Örebro, Dalarnas eller Gävleborgs län,

6. Länsstyrelsen i Västernorrlands län om företagets ledning har sitt säte i Västernorrlands eller Jämtlands län eller

7. Länsstyrelsen i Norrbottens län om företagets ledning har sitt säte i Västerbottens eller Norrbottens län.

Länsstyrelsen skall inhämta Rikspolisstyrelsens yttrande innan auktorisation beviljas.

6 §

Prövning som avses i 4 § görs beträffande personalen hos ett auktoriserat bevakningsföretag av länsstyrelsen i det län där den som prövningen gäller avses huvudsakligen komma att tjänstgöra. I fråga om föreståndaren för verksamhe-

Prövning som avses i 4 § görs beträffande personalen hos ett auktoriserat bevakningsföretag av den länsstyrelse som enligt 5 § svarar för det område där den som prövningen gäller avses huvudsakligen komma att tjänstgöra. I fråga

ten samt ledamöter och suppleanter i företagets styrelse görs prövningen av den länsstyrelse som utövar tillsyn över företaget.

om föreståndaren för verksamheten samt ledamöter och suppleanter i företagets styrelse görs prövningen av den länsstyrelse som utövar tillsyn över företaget.

Godkännande enligt 4 § får begränsas till viss tid, när särskilda skäl föreligger.

8 §

Tillsyn över auktoriserade bevaknings- och utbildningsföretag utövas av *länsstyrelsen i det län* där företagets ledning har sitt säte. Andra myndigheter skall på begäran lämna länsstyrelsen den hjälp som behövs för tillsynen.

Tillsyn över auktoriserade bevaknings- och utbildningsföretag utövas av *den länsstyrelse som enligt 5 § svarar för det område* där företagets ledning har sitt säte. Andra myndigheter skall på begäran lämna länsstyrelsen den hjälp som behövs för tillsynen.

Vid tillsynen skall länsstyrelsen särskilt kontrollera att de villkor för auktorisation som anges i 3 § alltjämt är uppfyllda.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2008.

Härigenom föreskrivs i fråga om lotterilagen (1994:1000) att 40 och 42 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

40 §

Länsstyrelsen prövar frågor om tillstånd enligt 16 §, när lotteriet skall bedrivas i flera kommuner inom ett län.

När lotteriet skall bedrivas i flera kommuner inom ett län prövas frågor om tillstånd enligt 16 § vad gäller

1. Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Gotlands och Västmanlands län av Länsstyrelsen i Stockholms län,

2. Östergötlands, Jönköpings och Kalmar län av Länsstyrelsen i Östergötlands län,

3. Kronobergs, Blekinge och Skåne län av Länsstyrelsen i Skåne län,

4. Hallands och Västra Götalands län av Länsstyrelsen i Västra Götalands län,

5. Värmlands, Örebro, Dalarnas och Gävleborgs län av Länsstyrelsen i Dalarnas län,

6. Västernorrlands och Jämtlands län av Länsstyrelsen i Västernorrlands län och

7. Västerbottens och Norrbottens län av Länsstyrelsen i Norrbottens län.

42 §

Länsstyrelsen i det län där ett bingospel skall bedrivas prövar frågor om tillstånd enligt 22 §.

Frågor om tillstånd enligt 22 § prövas av

1. Länsstyrelsen i Stockholms län om bingospelet skall bedrivas i Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Gotlands eller Västmanlands län,

2. Länsstyrelsen i Östergötlands län om bingospelet skall bedrivas i Östergötlands, Jönköpings eller Kalmar län,

3. Länsstyrelsen i Skåne län om bingospelet skall bedrivas i Kronobergs, Blekinge eller Skåne län,

4. Länsstyrelsen i Västra Götala-

lands län om bingospelet skall bedrivas i Hallands eller Västra Götalands län,

Prop. 2011/12:31

Bilaga 2

5. Länsstyrelsen i Dalarnas län om bingospelet skall bedrivas i Värmlands, Örebro, Dalarnas eller Gävleborgs län,

6. Länsstyrelsen i Västernorrlands län om bingospelet skall bedrivas i Västernorrlands eller Jämtlands län eller

7. Länsstyrelsen i Norrbottens län om bingospelet skall bedrivas i Västerbottens eller Norrbottens län.

Om bingospelet skall bedrivas i flera län eller om 22 § tredje stycket skall tillämpas prövas dock frågan om tillstånd av Lotteriinspektionen.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2008.

Härigenom föreskrivs i fråga om yrkestrafiklagen (1998:490) att 2 kap. 2 § och 3 kap. 2 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

2 §

Frågor om trafikillstånd prövas

1. om sökanden eller innehavaren är en fysisk person, av länsstyrelsen i det län där personen är folkbokförd,

2. om sökanden eller innehavaren är en juridisk person, varmed avses även offentligrättsliga juridiska personer såsom staten, en kommun, ett kommunalförbund eller ett landsting, av länsstyrelsen i det län där företagets eller verksamhetens ledning finns.

Om sökanden eller innehavaren av ett trafikillstånd är en fysisk person prövas frågor om tillstånd av

1. Länsstyrelsen i Stockholms län om personen är folkbokförd i Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Gotlands eller Västmanlands län,

2. Länsstyrelsen i Östergötlands län om personen är folkbokförd i Östergötlands, Jönköpings eller Kalmar län,

3. Länsstyrelsen i Skåne län om personen är folkbokförd i Kronobergs, Blekinge eller Skåne län,

4. Länsstyrelsen i Västra Götalands län om personen är folkbokförd i Hallands eller Västra Götalands län,

5. Länsstyrelsen i Dalarnas län om personen är folkbokförd i Värmlands, Örebro, Dalarnas eller Gävleborgs län,

6. Länsstyrelsen i Västernorrlands län om personen är folkbokförd i Västernorrlands eller Jämtlands län eller

7. Länsstyrelsen i Norrbottens län om personen är folkbokförd i Västerbottens eller Norrbottens län.

Om sökanden eller innehavaren är en juridisk person, varmed avses även offentligrättsliga juridiska personer såsom staten, en kommun, ett kommunalförbund eller ett landsting, prövas frågor om trafikillstånd av den länsstyrelse som svarar för tillståndsprövning inom det område enligt första stycket där företagets eller

verksamhetens ledning finns.

Om sökanden eller innehavaren är en fysisk person som inte är folkbokförd i Sverige eller en juridisk person vars ledning finns utanför Sverige, prövas frågor om trafik tillstånd av Länsstyrelsen i Stockholm län.

Vägverket prövar frågor om tillstånd till linjetrafik som berör flera län.

Vägverket prövar frågor om tillstånd till linjetrafik som berör flera områden enligt första stycket.

3 kap.

2 §

Frågor om taxiförarlegitimation prövas av länsstyrelsen i det län där sökanden eller innehavaren är folkbokförd.

Frågor om taxiförarlegitimation prövas av

1. Länsstyrelsen i Stockholms län om sökanden eller innehavaren är folkbokförd i Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Gotlands eller Västmanlands län,

2. Länsstyrelsen i Östergötlands län om sökanden eller innehavaren är folkbokförd i Östergötlands, Jönköpings eller Kalmar län,

3. Länsstyrelsen i Skåne län om sökanden eller innehavaren är folkbokförd i Kronobergs, Blekinge eller Skåne län,

4. Länsstyrelsen i Västra Götalands län om sökanden eller innehavaren är folkbokförd i Hallands eller Västra Götalands län,

5. Länsstyrelsen i Dalarnas län om sökanden eller innehavaren är folkbokförd i Värmlands, Örebro, Dalarnas eller Gävleborgs län,

6. Länsstyrelsen i Västernorrlands län om sökanden eller innehavaren är folkbokförd i Västernorrlands eller Jämtlands län eller

7. Länsstyrelsen i Norrbottens län om sökanden eller innehavaren är folkbokförd i Västerbottens eller Norrbottens län.

Frågor om taxiförarlegitimation för den som inte är folkbokförd i Sverige prövas av Länsstyrelsen i Skåne län

---

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2008.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (498:492) om biluthyrning att 4 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Frågor om tillstånd till uthyrningsrörelse prövas

1. om sökanden eller innehavaren är en fysisk person, av länsstyrelsen i det län där personen är folkbokförd,

2. om sökanden eller innehavaren är en juridisk person, av länsstyrelsen i det län där företagets ledning finns.

4 §

Om sökanden eller innehavaren av ett tillstånd till uthyrningsrörelse är en fysisk person prövas frågor om tillstånd av

1. Länsstyrelsen i Stockholms län om personen är folkbokförd i Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Gotlands eller Västmanlands län,

2. Länsstyrelsen i Östergötlands län om personen är folkbokförd i Östergötlands, Jönköpings eller Kalmar län,

3. Länsstyrelsen i Skåne län om personen är folkbokförd i Kronobergs, Blekinge eller Skåne län,

4. Länsstyrelsen i Västra Götalands län om personen är folkbokförd i Hallands eller Västra Götalands län,

5. Länsstyrelsen i Dalarnas län om personen är folkbokförd i Värmlands, Örebro, Dalarnas eller Gävleborgs län,

6. Länsstyrelsen i Västernorrlands län om personen är folkbokförd i Västernorrlands eller Jämtlands län eller

7. Länsstyrelsen i Norrbottens län om personen är folkbokförd i Västerbottens eller Norrbottens län.

Om sökanden eller innehavaren är en juridisk person, prövas frågor om tillstånd av den länsstyrelse som svarar för tillståndsprövning inom det område enligt första stycket där företagets ledning finns.

Om sökanden eller innehavaren är en fysisk person som inte är folkbokförd i Sverige eller en juridisk person där företagets ledning finns utanför Sverige, prövas frågor om tillstånd av Länsstyrelsen i Stockholms län.

Prop. 2011/12:31
Bilaga 2

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2008.

Härigenom föreskrivs i fråga om körkortslagen (1998:488) att 10 kap. 4 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 kap.

4 §

Frågor som enligt denna lag skall prövas av en länsstyrelse handläggs av länsstyrelsen i *det län där personen som frågan rör är folkbokförd eller, om denne inte är folkbokförd i Sverige, av länsstyrelsen i det län där han eller hon vistas.*

Frågor som enligt denna lag skall prövas av en länsstyrelse handläggs av länsstyrelsen i

1. *Länsstyrelsen i Stockholms län om personen som frågan rör är folkbokförd i Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Gotlands eller Västmanlands län,*

2. *Länsstyrelsen i Östergötlands län om personen som frågan rör är folkbokförd i Östergötlands, Jönköpings eller Kalmar län,*

3. *Länsstyrelsen i Skåne län om personen som frågan rör är folkbokförd i Kronobergs, Blekinge eller Skåne län,*

4. *Länsstyrelsen i Västra Götalands län om personen som frågan rör är folkbokförd i Hallands eller Västra Götalands län,*

5. *Länsstyrelsen i Dalarnas län om personen som frågan rör är folkbokförd i Värmlands, Örebro, Dalarnas eller Gävleborgs län,*

6. *Länsstyrelsen i Västernorrlands län om personen som frågan rör är folkbokförd i Västernorrlands eller Jämtlands län eller*

7. *Länsstyrelsen i Norrbottens län om personen som frågan rör är folkbokförd i Västerbottens eller Norrbottens län.*

Om personen inte är folkbokförd i Sverige, handläggs frågan av den länsstyrelse som prövar körkortsfrågor inom det område enligt första stycket där han eller hon vistas.

Saknar personen bestämd vistelseort i Sverige, handläggs frågan om giltighet av ett utländskt körkort *eller om körkortsingripande*

Saknar personen bestämd vistelseort i Sverige, handläggs frågan om giltighet av ett utländskt körkort *av den länsstyrelse som prö-*

av länsstyrelsen i det län där ett ingripande eller en straffbelagd förseelse har skett.

var körkortsfrågor inom det område enligt första stycket där ett ingripande eller en straffbelagd förseelse har skett.

Prop. 2011/12:31

Bilaga 2

Övriga körkortsärenden avseende personer som saknar bestämd vistelseort i Sverige handläggs av den länsstyrelse som meddelat det senast gällande körkortstillståndet eller, om något körkortstillstånd inte meddelats, av den länsstyrelse som beslutat om det senaste gällande körkortet.

Länsstyrelsen enligt första, andra och tredje styckena får hänskjuta ärenden enligt denna lag till annan länsstyrelse om sökanden begär det och länsstyrelsen finner det lämpligt.

Länsstyrelsen enligt första, andra, tredje och fjärde styckena får hänskjuta ärenden enligt denna lag till annan länsstyrelse om sökanden begär det och länsstyrelsen finner det lämpligt.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2008.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1998:489) om försöksverksamhet med villkorlig körkortsåterkallelse att 9 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 §

Länsstyrelsen i det län där körkortsinnehavaren är folkbokförd när ansökan om villkorlig återkallelse görs prövas ansökningsen.

Om körkortsinnehavaren när ansökan om villkorlig återkallelse görs är folkbokförd i

1. Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Gotlands eller Västmanlands län, prövas ansökan av Länsstyrelsen i Stockholms län,

2. Östergötlands, Jönköpings eller Kalmar län, prövas ansökan av Länsstyrelsen i Östergötlands län,

3. Kronobergs, Blekinge eller Skåne län, prövas ansökan av Länsstyrelsen i Skåne län,

4. Hallands eller Västra Götalands län, prövas ansökan av Länsstyrelsen i Västra Götalands län,

5. Värmlands, Örebro, Dalarnas eller Gävleborgs län, prövas ansökan av Länsstyrelsen i Dalarnas län,

6. Västernorrlands eller Jämtlands län, prövas ansökan av Länsstyrelsen i Västernorrlands län och

7. Västerbottens eller Norrbottens län, prövas ansökan av Länsstyrelsen i Norrbottens län.

Övriga frågor enligt lagen prövas av samma länsstyrelse. Beslut gäller omedelbart, om inte annat förordnas.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2008.

21. Förslag till lag om ändring i minerallagen (1991:45)

Prop. 2011/12:31
Bilaga 2

Härigenom föreskrivs i fråga om minerallagen (1991:45) att i lagen skall införas en ny paragraf, 17 kap. 3 a §, med följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

17 kap.

3 a §

Regeringen meddelar föreskrifter om vilka länsstyrelser som skall fullgöra länsstyrelsens uppgifter enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2008.

22. Förslag till lag om ändring i lagen (1985:620) om vissa torvfyndigheter

Prop. 2011/12:31
Bilaga 2

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1985:620) om vissa torvfyndigheter att i lagen skall införas en ny paragraf, 43 a §, med följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

43 a §

Regeringen meddelar föreskrifter om vilka länsstyrelser som skall fullgöra länsstyrelsens uppgifter enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2008.

Härigenom föreskrivs i fråga om alkohollagen (1994:1738) att 8 kap. 1 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap.

1 §

Statens folkhälsoinstitut utövar, med den begränsning som följer av 1 a §, central tillsyn över efterlevnaden av denna lag och kan meddela allmänna råd till vägledning för tillämpningen av lagen.

Länsstyrelsen utövar tillsyn inom länet. Länsstyrelsen skall också biträda kommunerna med råd i deras verksamhet.

Regeringen meddelar föreskrifter om vilka länsstyrelser som skall svara för tillsyn och rådgivning enligt andra stycket.

Den omedelbara tillsynen över efterlevnaden av bestämmelserna om servering av spritdrycker, vin och starköl utövas av kommunen och av polismyndigheten. Kommunen och polismyndigheten utövar också tillsyn över servering av och detaljhandel med öl.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2008.

Härigenom föreskrivs i fråga om tobakslagen (1993:581) att i lagen skall införas en ny paragraf, 26 a §, samt närmast före 26 a § en ny rubrik med följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

26 a §

Länsstyrelsens uppgifter

26 a §

Länsstyrelsens uppgifter i fråga om tillsyn enligt 19 a § andra stycket och överklagande enligt 25 § första stycket i denna lag skall vad gäller

1. Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Gotlands och Västmanlands län fullgöras av Länsstyrelsen i Stockholms län,

2. Östergötlands, Jönköpings och Kalmar län fullgöras av Länsstyrelsen i Östergötlands län,

3. Kronobergs, Blekinge och Skåne län fullgöras av Länsstyrelsen i Skåne län,

4. Hallands och Västra Götalands län fullgöras av Länsstyrelsen i Västra Götalands län,

5. Värmlands, Örebro, Dalarnas och Gävleborgs län fullgöras av Länsstyrelsen i Dalarnas län,

6. Västernorrlands och Jämtlands län fullgöras av Länsstyrelsen i Västernorrlands län och

7. Västerbottens och Norrbottens län fullgöras av Länsstyrelsen i Norrbottens län.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2008.

Efter remiss har yttranden över promemorian Koncentration av länsstyrelseverksamhet (Ds 2007:28) avgetts av Riksrevisionen, Kammarrätten i Stockholm, Länsrätten i Västerbottens län, Migrationsverket, Räddningsverket, Socialstyrelsen, Statens Folkhälsoinstitut, Ekonomistyrningsverket, Lotteriinspektionen, Kammarkollegiet, Statskontoret, Länsstyrelsen i Stockholms län, Länsstyrelsen i Uppsala län, Länsstyrelsen i Södermanlands län, Länsstyrelsen i Östergötlands län, Länsstyrelsen i Jönköpings län, Länsstyrelsen i Kronobergs län, Länsstyrelsen i Kalmar län, Länsstyrelsen i Gotlands län, Länsstyrelsen i Blekinge län, Länsstyrelsen i Skåne län, Länsstyrelsen i Hallands län, Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Länsstyrelsen i Värmlands län, Länsstyrelsen i Örebro län, Länsstyrelsen i Västmanlands län, Länsstyrelsen i Dalarnas län, Länsstyrelsen i Gävleborgs län, Länsstyrelsen i Västernorrlands län, Länsstyrelsen i Jämtlands län, Länsstyrelsen i Västerbottens län, Länsstyrelsen i Norrbottens län, Naturvårdsverket, Boverket, Vägverket, Bergsstaten, Glesbygdsverket, Riksantikvarieämbetet, Falu kommun, Gnosjö kommun, Gotlands kommun, Göteborgs kommun, Halmstads kommun, Härnösands kommun, Jönköpings kommun, Kalmar kommun, Karlskrona kommun, Karlstads kommun, Kungsbacka kommun, Lindesbergs kommun, Linköpings kommun, Luleå kommun, Malmö kommun, Nordanstigs kommun, Nyköpings kommun, Stockholms kommun, Sölvesborgs kommun, Umeå kommun, Västerås kommun, Växjö kommun, Åre kommun, Åsele kommun, Örebro kommun, Östersunds kommun, Landsorganisationen i Sverige (LO), Svenska Bussbranschens Riksförbund, Svenska Taxiförbundet, Sveriges Akademikers Centralorganisation (SACO), Sveriges Bilskrotares Riksförbund (SBR), Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) samt Sveriges Åkeriföretag.

Härutöver har yttranden kommit in från Domstolsverket, Justitiekanslern, Datainspektionen, Rikspolisstyrelsen och Häradsallmäningsförbundet, Jusek, ST inom länsstyrelserna, Valmyndigheten, Samverkansorganet i Gävleborgs län och Verket för högskoleservice. Sweguard har avgett ett gemensamt yttrande tillsammans med ALMEGA tjänsteförbundet och Svenska Transportarbetarförbundet.

Krisberedskapsmyndigheten, Räddningsverket, Glesbygdsverket, Kalmar kommun och Åre kommun har beretts tillfälle att lämna synpunkter men avstått från att yttra sig.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 10 november 2011

Närvarande: Statsministern Reinfeldt, ordförande, och statsråden Björklund, Larsson, Erlandsson, Hägglund, Sabuni, Adelsohn Liljeroth, Tolgfors, Björling, Ohlsson, Norman, Attefall, Engström, Kristersson, Elmsäter-Svärd, Ullenhag, Hatt, Ek, Löf

Föredragande: Statsrådet Attefall

Regeringen beslutar proposition 2011/12:31 Ändring av viss länsstyrelseverksamhet